Πρὸς Κορινθίους Β

Παύλος ἀπόστολος Ἰησού χριστού διὰ θελήματος θεού, 1 καὶ Τιμόθεος ό ἀδελφός, τῆ ἐκκλησία τοῦ θεοῦ τῆ οὔση ἐν Κορίνθω, ² σὺν τοῖς ἁγίοις πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν όλη τῆ Ἀχαΐα:³ χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς 2 ήμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ. Εὐλογητὸς⁴ ὁ θεὸς 3 καὶ πατήρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ πατήρ τῶν οἰκτιρμῶν ^{5} καὶ θεὸς πάσης παρακλήσεως, ^{6} ὁ 4παρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πάση τῆ θλίψει ^{7} ἡμῶν, εἰς τὸ δύνασθαι ήμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάση θλίψει, διὰ τῆς παρακλήσεως ής παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ. "Ότι καθώς περισσεύει® τὰ παθήματα⁹ τοῦ 5 χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτως διὰ τοῦ χριστοῦ περισσεύει⁸ καὶ ἡ παράκλησις ἡμῶν. Εἴτε δὲ θλιβόμεθα, ο ὑπὲρ 6 τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας, 11

https://biblicaltext.com

]

¹ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ² Κόρινθος, ου, ἡ, Corinth. ³ Άχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ⁴ εὐλογητός, well spoken of, blessed. ⁵ οἰκτιρμός, οῦ, ὁ, compassion, pity. ⁶ παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ⁷ θλίψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ⁸ περισσεύω, abound, be rich. ⁹ πάθημα, τος, τό, suffering, passion. ¹⁰ θλίβω, press, oppress. ¹¹ σωτηρία, ας, ἡ, salvation, deliverance.

ένεργουμένης έν ύπομονη τών αὐτών παθημάτων ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν:⁴ καὶ ἡ ἐλπὶς ἡμῶν βεβαία⁵ ύπὲρ ύμῶν: εἴτε παρακαλούμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας: εἰδότες ὅτι ὥσπερ ১ κοινωνοί έστε τῶν παθημάτων, ούτως καὶ τῆς παρακλήσεως. Οὐ γὰρ θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν, 10 8 άδελφοί, ὑπὲρ τῆς θλίψεως ἡμῶν τῆς γενομένης ήμιν ἐν τῆ Ἀσία, 12 ὅτι καθ' ὑπερβολὴν 13 ἐβαρήθημεν 14 ύπὲρ δύναμιν, ώστε ἐξαπορηθῆναι 15 ἡμᾶς καὶ τοῦ ζῆν. Άλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα¹6 τοῦ θανάτου 9 έσγήκαμεν, ίνα μη πεποιθότες ώμεν έφ' έαυτοῖς άλλ' ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκρούς: δς ἐκ 10 τηλικούτου ^{17} θανάτου ἐρρύσατο ^{18} ἡμᾶς καὶ ῥύεται, ^{18} ήλπίκαμεν¹⁹ ὄτι καὶ ἔτι ῥύσετ<u>αι, 18</u> συνυπουργούντων²⁰ καὶ ὑμῶν ὑπὲρ ἡμῶν τῆ δεήσει, ²¹

¹ ἐνεργέω, work, effect. ² ὑπομονή, ῆς, ἡ, endurance, perseverance. ³ πάθημα, τος, τό, suffering, passion. ⁴ πάσχω, suffer, am acted upon. ⁵ βέβαιος, firm, secure. ⁶ παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ⁻ σωτηρία, ας, ἡ, salvation, deliverance. ⁶ ἄσπερ, just as, even as. ⁰ κοινωνός, οῦ, ὁ, partner, sharer. ¹¹ ἀγνοέω, not know, be unaware. ¹¹ θλῖψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ¹² Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹³ ὑπερβολή, ῆς, ἡ, excess, superiority. ¹⁴ βαρέω, burden, weigh down. ¹⁵ ἐξαπορέομαι, despair, am utterly without resource. ¹⁶ ἀπόκριμα, τος, τό, sentence, decision. ¹⁻ τηλικοῦτος, so great, so large. ¹δ ῥύομαι, rescue, save. ¹⁰ ἐλπίζω, hope, hope for. ²⁰ συνυπουργέω, join in helping, help together. ²¹ δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer.

ἵνα ἐκ πολλών προσώπων τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα διὰ πολλών εὐχαριστηθ $\tilde{\eta}^2$ ὑπὲρ ὑμών.

Ή γὰρ καύχησις³ ἡμῶν αὕτη ἐστίν, τὸ μαρτύριον⁴ τῆς 12 συνειδήσεως⁵ ἡμῶν, ὅτι ἐν ἀπλότητι⁴ καὶ εἰλικρινείᾳ⁻ θεοῦ, οὐκ ἐν σοφίᾳ σαρκικῆ⁵ ἀλλ' ἐν χάριτι θεοῦ, ἀνεστράφημεν⁰ ἐν τῷ κόσμῳ, περισσοτέρως¹⁰ δὲ πρὸς ὑμᾶς. Οὐ γὰρ ἄλλα γράφομεν ὑμῖν, ἀλλ' ἢ ἃ 13 ἀναγινώσκετε¹¹ ἢ καὶ ἐπιγινώσκετε,¹² ἐλπίζω¹³ δὲ ὅτι καὶ ἔως τέλους¹⁴ ἐπιγνώσεσθε:¹² καθὼς καὶ ἐπέγνωτε¹² 14 ἡμᾶς ἀπὸ μέρους,¹⁵ ὅτι καύχημα¹⁴ ὑμῶν ἐσμέν, καθάπερ¹⁻ καὶ ὑμεῖς ἡμῶν, ἐν τῆ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ.

¹ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ² εὐχαριστέω, give thanks, thank. ³ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ⁴ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ⁵ συνείδησις, εως, ἡ, conscience. ⁶ ἀπλότης, ητος, ἡ, singleness, hence simplicity. ⁻ εἰλικρίνεια, ας, ἡ, sincerity, purity of motive. ⁵ σαρκικός, fleshly, carnal. ⁰ ἀναστρέφω, return, live. ¹⁰ περισσώς, abundantly, exceedingly. ¹¹ ἀναγινώσκω, you read. ¹² ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹³ ἐλπίζω, hope, hope for. ¹⁴ τέλος, ους, τό, end, purpose. ¹⁵ μέρος, ους, τό, part, portion. ¹⁶ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ¹⁻ καθάπερ, even as, just as.

Καὶ ταύτη τῆ πεποιθήσει¹ ἐβουλόμην² ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς 15 τὸ πρότερον, ³ ίνα δευτέραν ⁴ χάριν ἔχητε: καὶ δι' ὑμῶν 16 διελθεῖν⁵ είς Μακεδονίαν, καὶ πάλιν ἀπὸ Μακεδονίας 6 έλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι⁷ εἰς τὴν Ἰουδαίαν.⁸ Τοῦτο οὖν 17 βουλευόμενος, ^{9} μήτι ^{10} ἄρα ^{11} τῆ ἐλαφρία ^{12} ἐχρησάμην ^{13} ; "Η & βουλεύομαι," κατὰ σάρκα βουλεύομαι," ίνα ή παρ' ἐμοὶ τὸ Ναί, 14 ναὶ 14 καὶ τὸ Οὔ, οὔ; Πιστὸς δὲ ὁ 18 θεός, ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἐγένετο Ναὶ¹⁴ καὶ οὔ. Ὁ γὰρ τοῦ θεοῦ υίὸς Ἰησοῦς χριστὸς ὁ ἐν ὑμῖν 19 δι' ήμῶν κηρυχθείς, δι' ἐμοῦ καὶ Σιλουανοῦ ταὶ Τιμοθέου, 16 οὐκ ἐγένετο Ναὶ 14 καὶ Οὔ, ἀλλὰ Ναὶ 14 ἐν αὐτῷ γέγονεν. "Όσαι γὰρ ἐπαγγελίαι θεοῦ, ἐν αὐτῷ τὸ 20 Ναί, 14 καὶ ἐν αὐτῷ τὸ Ἀμήν, τῷ θεῷ πρὸς δόξαν δι' ήμῶν. Ὁ δὲ βεβαιῶν¹⁷ ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς χριστόν, καὶ 21 χρίσας¹8 ἡμᾶς, θεός: ὁ καὶ σφραγισάμενος¹9 ἡμᾶς, καὶ 22

¹ πεποίθησις, εως, ή, confidence, trust. ² βούλομαι, wish, will. ³ πρότερον, formerly, before. ⁴ δεύτερος, second. ⁵ διέρχομαι, cross over, pass through. ⁶ Μακεδονία, ας, ή, Macedonia. ⁷ προπέμπω, send before, send forth. ⁸ Τουδαία, ας, ή, Judea. ⁹ βουλεύω, deliberate, take counsel. ¹⁰ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ¹¹ ἄρα, so? (introduces a question). ¹² ἐλαφρία, ας, ή, vacillation, levity. ¹³ χράομαι, use, make use of. ¹⁴ ναί, yes, truly. ¹⁵ Σιλουανός, οῦ, ὁ, Silvanus. ¹⁶ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ¹⁷ βεβαιόω, confirm, secure. ¹⁸ χρίω, anoint. ¹⁹ σφραγίζω, seal, set a seal upon.

δοὺς τὸν ἀρραβῶνα¹ τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν.

Έγὼ δὲ μάρτυρα² τὸν θεὸν ἐπικαλοῦμαι³ ἐπὶ τὴν ἐμὴν 23
ψυχήν, ὅτι φειδόμενος⁴ ὑμῶν οὐκέτι⁵ ἦλθον εἰς
Κόρινθον.⁶ Οὐχ ὅτι κυριεύομεν⁻ ὑμῶν τῆς πίστεως, 24
ἀλλὰ συνεργοί⁵ ἐσμεν τῆς χαρᾶς ὑμῶν: τῆ γὰρ πίστει
ἑστήκατε.

Έκρινα δὲ ἐμαυτῷ° τοῦτο, τὸ μὴ πάλιν ἐν λύπῃ¹⁰ πρὸς 2
ὑμᾶς ἐλθεῖν. Εἰ γὰρ ἐγὼ λυπῶ¹¹ ὑμᾶς, καὶ τίς ἐστιν ὁ 2
εὐφραίνων¹² με, εἰ μὴ ὁ λυπούμενος¹¹ ἐξ ἐμοῦ; Καὶ 3
ἔγραψα ὑμῖν τοῦτο αὐτό, ἵνα μὴ ἐλθὼν λύπην¹⁰ ἔχω
ἀφ' ὧν ἔδει με χαίρειν, πεποιθὼς ἐπὶ πάντας ὑμᾶς, ὅτι
ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἐστίν. Ἐκ γὰρ πολλῆς 4
θλίψεως¹³ καὶ συνοχῆς¹⁴ καρδίας ἔγραψα ὑμῖν διὰ
πολλῶν δακρύων,¹⁵ οὐχ ἵνα λυπηθῆτε,¹¹ ἀλλὰ τὴν

 $^{^1}$ ἀρραβών, ῶνος, ὁ, earnest, pledge. ^{2} μάρτυς, υρος, ὁ, witness. ^{3} ἐπικαλέω, call upon, invoke. ^{4} φείδομαι, spare, abstain. ^{5} οὐκέτι, no longer, no more. ^{6} Κόρινθος, ου, ή, Corinth. ^{7} κυριεύω, be lord over, rule. ^{8} συνεργός, οῦ, ὁ, fellow worker. ^{9} ἐμαυτοῦ, of myself. ^{10} λύπη, ης, ἡ, pain, grief. ^{11} λυπέω, grieve, pain. ^{12} εὐφραίνω, rejoice, cheer. ^{13} θλίψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ^{14} συνοχή, ῆς, ἡ, dismay, anguish. ^{15} δάκρυον, ου, τό, teardrop, a tear.

Πρὸς Κορινθίους Β 2:5 Byzantine NT

ἀγάπην ἵνα γνῶτε ἣν ἔχω περισσοτέρως¹ εἰς ὑμᾶς.

Εἰ δέ τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, άλλὰ ἀπὸ 5 μέρους ^{3} – ἵνα μὴ ἐπιβαρ $\tilde{\omega}^4$ – πάντας ὑμᾶς. Ἱκανὸν ^{5} 6 τῷ τοιούτῷ ἡ ἐπιτιμία αὕτη ἡ ὑπὸ τῶν πλειόνων: 7 ώστε τοὐναντίον μᾶλλον ὑμᾶς χαρίσασθαι⁸ καὶ παρακαλέσαι, μήπως τη περισσοτέρα λύπη λύπη ^{11} καταποθ $\tilde{\eta}^{12}$ ό τοιούτος. Δ ιὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι 8 εἰς αὐτὸν ἀγάπην. Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα, ἵνα γνῶ 9 τὴν δοκιμὴν ^{14} ὑμῶν, εἰ εἰς πάντα ὑπήκοοί ^{15} ἐστε. Ω δέ 10τι χαρίζεσθε, εκαὶ ἐγώ: καὶ γὰρ ἐγὼ εἴ τι κεχάρισμαι, ε $\tilde{\omega}$ κεγάρισμαι, $\tilde{\omega}$ δι' ύμᾶς ἐν προσώπω γριστοῦ, ἵνα μὴ 11 πλεονεκτηθώμεν ^{16} ύπὸ τοῦ Σ αταν $\overline{\alpha}$: ^{17} οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα 3 άγνοοῦμεν. 19

¹ περισσῶς, abundantly, exceedingly. ² λυπέω, grieve, pain. ³ μέρος, ους, τό, part, portion. ⁴ ἐπιβαρέω, burden weigh down, burden. ⁵ Ικανός, sufficient, able. ⁶ ἐπιτιμία, ας, ή, punishment. ⁷ τοὺναντίον, on the contrary. ⁸ χαρίζομαι, give freely, forgive. ⁹ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ¹⁰ περισσός, excessive, abundant. ¹¹ λύπη, ης, ή, pain, grief. ¹² καταπίνω, drink down, swallow. ¹³ κυρόω, confirm, ratify. ¹⁴ δοκιμή, ῆς, ή, proof, approval. ¹⁵ ὑπήκοος, obedient, listening to. ¹⁶ πλεονεκτέω, take advantage, take advantage of. ¹⁷ Σατανᾶς, ᾶ, ὁ, Satan, adversary. ¹⁸ νόημα, τος, τό, thought, mind. ¹⁹ ἀγιοέω, not know, be unaware.

Έλθων δὲ εἰς τὴν Τρωάδα¹ εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ 12 χριστοῦ, καὶ θύρας μοι ἀνεωγμένης ἐν κυρίω, οὐκ 13 ἔσγηκα ἄνεσιν³ τῷ πνεύματί μου, τῷ μὴ εὑρεῖν με Τίτον τον άδελφόν μου: άλλὰ ἀποταξάμενος αὐτοῖς έξηλθον εἰς Μακεδονίαν. Τω δὲ θεω γάρις τω 14 πάντοτε θριαμβεύοντι ήμᾶς ἐν τῷ χριστῷ, καὶ τὴν όσμην ^{9} της γνώσεως ^{10} αὐτοῦ Φανεροῦντι ^{11} δι ^{2} ήμῶν ἐν παντὶ τόπω. "Ότι χριστοῦ εὐωδία¹² ἐσμὲν <u>τῷ θεῷ ἐν</u> 15 τοῖς σωζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις: οἷς μὲν 16 όσμη θανάτου εἰς θάνατον, οἶς δὲ ὀσμη ζωῆς εἰς ζωήν. Καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἱκανός; 13 Οὐ γάρ ἐσμεν ὡς οἱ 17 λοιποί, καπηλεύοντες 4 τὸν λόγον τοῦ θεοῦ: ἀλλ' ὡς ἐξ <u>εἰλικρι</u>νείας, 15 ἀλλ' ώς ἐκ θεοῦ, κατενώπιον 16 τοῦ θεοῦ, έν γριστῶ λαλοῦμεν.

¹ Τρωάς, άδος, ή, Troas. ²θύρα, ας, ή, door, gate. ³ ἄνεσις, εως, ή, loosening, relaxation. ⁴ Τίτος, ου, ό, Titus. ⁵ ἀποτάσσομαι, set apart, take leave of. ⁶ Μακεδονία, ας, ή, Macedonia. ⁷ πάντοτε, always, at all times. ⁸ θριαμβεύω, lead in a triumphal procession. ⁹ ὀσμή, ῆς, ή, smell, aroma. ¹⁰ γνώσις, εως, ή, wisdom, knowledge. ¹¹ φανερόω, reveal, manifest. ¹² εὐωδία, ας, ή, fragrance, sweet smell. ¹³ ἰκανός, sufficient, able. ¹⁴ καπηλεύω, trade in, peddle. ¹⁵ εἰλικρίνεια, ας, ή, sincerity, purity of motive. ¹⁶ κατενώπιον, before, in the presence of (gen).

Άρχόμεθα πάλιν έαυτοὺς συνιστάνειν; ^{1} Εἰ μὴ χρήζομεν, ^{2} ως τινες, συστατικών³ ἐπιστολών⁴ πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐξ ύμῶν συστατικῶν; ^{3} ^{4} ἐπιστολη ἡμῶν ὑμεῖς ἐστέ, ^{2} έγγεγραμμένη έν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων: 3 φανερούμενοι⁷ δτι έστε έπιστολ $\mathring{n}^4$ διακονηθεῖσα δρ' ήμων, έγγεγραμμένη οὐ μέλανι, άλλὰ πνεύματι θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν πλαξὶν¹ο λιθίναις,¹¹ άλλ' ἐν πλαξιν¹⁰ καρδίαις σαρκίναις. 12 Πεποίθησιν 13 4 δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ χριστοῦ πρὸς τὸν θεόν: 5 ούν ὅτι ἰκανοί¹⁴ ἐσμεν ἀφ' ἑαυτῶν λογίσασθαί¹⁵ τι ὡς έξ έαυτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης ^{16} ἡμῶν ἐκ τοῦ θεοῦ: ος καὶ ^{6} iκάνωσεν¹⁷ ήμᾶς διακόνους i8 καινῆς i9 διαθήκης, i0 οὐ <u>γράμματος, 21</u> άλλὰ πνεύματος: τὸ γὰρ γράμμα 21 ἀποκτένει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ. 22 Εἰ δὲ ἡ διακονία 23 7

¹ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ²χρήζω, need, have need of. ³ συστατικός, commendatory. ⁴ ἐπιστολή, ής, ή, letter, dispatch. ⁵ ἐγγράφω, inscribe, write. ⁶ ἀναγινώσκω, read. ⁷ φανερόω, reveal, manifest. ⁸ διακονέω, serve, minister. ⁹ μέλαν, ink. ¹⁰ πλάξ, πλακός, ή, tablet, table. ¹¹ λίθινος, of stone, made of stone. ¹² σάρκινος, of the flesh, fleshly. ¹³ πεποίθησις, εως, ή, confidence, trust. ¹⁴ ἴκανός, sufficient, able. ¹⁵ λογίζομαι, calculate, consider. ¹⁶ ἵκανότης, ητος, ή, fitness, sufficiency. ¹⁷ ἵκανόω, make sufficient, qualify. ¹⁸ διάκονος, ου, ό, minister, deacon. ¹⁹ καινός, new, fresh. ²⁰ διαθήκη, ης, ή, covenant, will. ²¹ γράμμα, τος, τό, letter, writings. ²² ζωοποιέω, make alive, make to live. ²³ διακονία, ας, ή, waiting at table, service.

τοῦ θανάτου ἐν γράμμασιν,¹ ἐντετυπωμένη² ἐν λίθοις, ἐγενήθη ἐν δόξῃ, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι³ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωϋσέως διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ, τὴν καταργουμένην,⁴ 8 πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ διακονία⁵ τοῦ πνεύματος ἔσται ἐν δόξῃ; Εἰ γὰρ ἡ διακονία⁵ τῆς κατακρίσεως⁶ δόξα, 9 πολλῷ μᾶλλον περισσεύει⁻ ἡ διακονία⁵ τῆς διακονία⁵ τῆς ὑπερβαλλούσης ἐν δόξῃ. Καὶ γὰρ οὐ δεδόξασται τὸ 10 δεδοξασμένον ἐν τούτῳ τῷ μέρει,⁵ ἔνεκεν⁰ τῆς ὑπερβαλλούσης¹⁰ δόξης. Εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον,⁴ 11 διὰ δόξης, πολλῷ μᾶλλον τὸ μένον, ἐν δόξη.

Έχοντες οὖν τοιαύτην ἐλπίδα, πολλῆ παρρησίᾳ¹¹ 12
 χρώμεθα:¹² καὶ οὐ καθάπερ¹³ Μωϋσῆς ἐτίθει κάλυμμα 13
 ἐπὶ τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ, πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι³ τοὺς
 υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος¹⁵ τοῦ καταργουμένου:⁴ ἀλλ' 14

¹ γράμμα, τος, τό, letter, writings. ² ἐντυπόω, carve, impress. ³ ἀτενίζω, gaze, stare. ⁴ καταργέω, make ineffective, abolish. ⁵ διακονία, ας, ή, waiting at table, service. ⁶ κατάκρισις, εως, ή, condemnation, act of condemnation. ⁷ περισσεύω, abound, be rich. ⁸ μέρος, ους, τό, part, portion. ⁹ ἔνεκεν, for the sake of, on account of. ¹⁰ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ¹¹ παρρησία, ας, ή, boldness, confidence. ¹² χράομαι, use, make use of. ¹³ καθάπερ, even as, just as. ¹⁴ κάλυμμα, τος, τό, covering, veil. ¹⁵ τέλος, ους, τό, end, purpose.

επωρώθη¹ τὰ νοήματα² αὐτῶν: ἄχρι³ γὰρ τῆς σήμερον⁴τὸ αὐτὸ κάλυμμα επὶ τῆ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει μη ἀνακαλυπτόμενον, ό τι ἐν χριστῶ καταργεῖται. Άλλ' ἕως σήμερον, 4 ἀναγινώσκεται¹² Μωϋσῆς, κάλυμμα⁵ ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται. ¹³ 'Hνίκα ¹¹ δ' ἂν ἐπιστρέψη ^{14} πρὸς κύριον, 16 περιαιρεῖται τὸ κάλυμμα. Ο δὲ κύριος τὸ πνεῦμά 17 έστιν: οὖ ^{16} δὲ τὸ πνεῦμα κυρίου, ἐκεῖ ἐλευθερία. ^{17} 18 Ήμεῖς δὲ πάντες, ἀνακεκαλυμμένω προσώπω τὴν δόξαν κυρίου κατοπτριζόμενοι, ^{18} τὴν αὐτὴν εἰκόνα ^{19} μεταμορφούμε $\theta \alpha^{20}$ ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, κα θ άπερ ^{21} ἀπὸ κυρίου πνεύματος.

Διὰ τοῦτο ἔχοντες τὴν διακονίαν ^{22} ταύτην, καθώς ^{4} ήλεήθημεν, ^{23} οὐκ ἐκκακοῦμεν: ^{24} ἀλλὰ ἀπειπάμεθα ^{25} 2

¹ πωρόω, harden, render callous. ² νόημα, τος, τό, thought, mind. ³ ἄχρι, as far as, up to (gen). ⁴ σήμερον, today, now. ⁵ κάλυμμα, τος, τό, covering, veil. ⁶ ἀνάγνωσις, εως, ή, reading. ⁷ παλαιός, old, ancient. ⁸ διαθήκη, ης, ή, covenant, will. ⁹ ἀνακαλύπτω, uncover, unveil. ¹⁰ καταργέω, make ineffective, abolish. ¹¹ ἡνίκα, when, at which time. ¹² ἀναγινώσκω, read. ¹³ κεῖμαι, lie, be laid. ¹⁴ ἐπιστρέφω, turn to, return. ¹⁵ περιαιρέω, cast off, take away. ¹⁶ οῦ, where, when. ¹⁷ ἐλευθερία, ας, ή, liberty, freedom. ¹⁸ κατοπτρίζομαι, show as in a mirror, mirror. ¹⁹ εἰκών, όνος, ή, image, likeness. ²⁰ μεταμορφόω, change the form, transform. ²¹ καθάπερ, even as, just as. ²² διακονία, ας, ή, waiting at table, service. ²³ ἐλεέω, have mercy, pity. ²⁴ ἐκκακέω, am faint, am weary. ²⁵ ἀπεῖπον, speak out, renounce.

τὰ κρυπτὰ ^{1} τῆς αἰσγύνης, ^{2} μὴ περιπατοῦντες ἐν πανουργία μηδε δολοῦντες τον λόγον τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ τῆ φανερώσει τῆς ἀληθείας συνιστῶντες έαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ^{7} ἀνθρώπων ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 3Εἰ δὲ καὶ ἔστιν κεκαλυμμένον τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, έν τοῖς ἀπολλυμένοις ἐστὶν κεκαλυμμένον: ^{8} ἐν οἷς ὁ ^{4} θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύφλωσεν τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων, ^{11} εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι ^{12} αὐτοῖς τὸν φωτισμὸν ^{13} τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ χριστοῦ, ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ. Οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν, ἀλλὰ χριστὸν 5 Ίησοῦν κύριον: ἑαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν. 6 "Ότι ὁ θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους ^{15} φῶς λάμψαι, ^{16} ὃς ἔλαμψεν¹⁶ ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν¹³ τῆς γνώσεως 17 τῆς δόξης τοῦ θεοῦ ἐν προσώπω Ἰησοῦ χριστοῦ.

¹ κρυπτός, hidden, secret. ² αἰσχύνη, ης, ή, shame. ³ πανουργία, ας, ή, cleverness, craftiness. Trickery. ⁴ δολόω, falsify, adulterate. ⁵ φανέρωσις, εως, ή, disclosure, announcement. ⁶ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ⁷ συνείδησις, εως, ή, conscience. ⁸ καλύπτω, cover, veil. ⁹ τυφλόω, blind, make blind. ¹⁰ νόημα, τος, τό, thought, mind. ¹¹ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹² αὰγάζω, see, shine forth. ¹³ φωτισμός, οῦ, ὁ, enlightenment, light. ¹⁴ εἰκών, όνος, ή, image, likeness. ¹⁵ σκότος, ους, τό, darkness. ¹⁶ λάμπω, shine. ¹⁷ γνώσις, εως, ή, wisdom, knowledge.

Πρὸς Κορινθίους Β 4:7 Byzantine NT

"Εχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν¹ τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις² 7 σκεύεσιν, τνα ή ύπερβολή τῆς δυνάμεως ή τοῦ θεοῦ, καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν: ἐν παντὶ θλιβόμενοι, ἀλλ' οὐ 8 ἀπορούμεν<u>οι,</u>7 στενοχωρούμενοι: άλλ' έξαπορούμενοι:⁸ διωκόμενοι, άλλ' έγκαταλειπόμενοι:10 καταβαλλόμενοι,11 άλλ' οὐκ <u>ἀπολλύμενοι:</u> πάντοτε¹² τὴν νέκρωσιν¹³ τοῦ κυρίου 10 Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες, 14 ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῆ.¹⁵ Ἀεὶ¹⁶ γὰρ 11 ήμεῖς οἱ ζῶντες εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἴνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ Φανερωθῆ ^{15} ἐν τῆ θνητῆ ^{17} σαρκὶ ἡμῶν. Ὅστε ὁ μὲν θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ^{18} ^{12} ή δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. Ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς 13 πίστεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον, Ἐπίστευσα, διὸ έλάλησα, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν: 14

¹ θησαυρός, οῦ, ὁ, storehouse, treasure. ² ὀστράκινος, made of earth or clay, made of earth. ³ σκεῦος, ους, τό, vessel, goods (plural). ⁴ ὑπερβολή, ῆς, ἡ, excess, superiority. ⁵ θλίβω, press, oppress. ⁶ στενοχωρέω, press upon, cramp. ⁷ ἀπορέω, be at a loss, be perplexed. ⁸ ἐξαπορέομαι, despair, am utterly without resource. ⁹ διώκω, pursue, persecute. ¹⁰ ἐγκαταλείπω, leave behind, forsake. ¹¹ καταβάλλω, strike down, found. ¹² πάντοτε, always, at all times. ¹³ νέκρωσις, εως, ἡ, death, putting to death. ¹⁴ περιφέρω, carry about, carry around. ¹⁵ φανερόω, reveal, manifest. ¹⁶ ἀεί, always, ever. ¹⁷ θνητός, subject to death, mortal. ¹⁸ ἐνεργέω, work, effect.

είδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν κύριον Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς διὰ Ἰησοῦ ἐγερεῖ, καὶ παραστήσει¹ σὺν ὑμῖν. Τὰ γὰρ 15 πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα² διὰ τῶν πλειόνων τὴν εὐχαριστίαν³ περισσεύσῃ⁴ εἰς τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ.

Διὸ οὐκ ἐκκακοῦμεν, ὁ ἀλλ' εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος 16 διαφθείρεται, ὁ ἀλλ' ὁ ἔσωθεν ἀνακαινοῦται ἡμέρα καὶ ἡμέρα. Τὸ γὰρ παραυτίκα ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως 17 ἡμῶν καθ' ὑπερβολὴν ἐἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρος δόξης κατεργάζεται ἡμῖν, μὴ σκοπούντων 18 ἡμῶν τὰ βλεπόμενα, ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα: τὰ γὰρ βλεπόμενα πρόσκαιρα: αἰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια.

¹ παρίστημι, be present, stand by. ² πλεονάζω, superabound, make to abound. ³ εὐχαριστία, ας, ή, thanksgiving, thankfulness. ⁴ περισσεύω, abound, be rich. ⁵ ἐκκακέω, am faint, am weary. ⁶ διαφθείρω, destroy utterly, spoil. ⁷ ἔσωθεν, from within, within. ⁸ ἀνακαινόω, renew, amend. ⁹ παραυτίκα, immediately, for the moment. ¹⁰ ἐλαφρός, light, easy to bear. ¹¹ θλῖψις, εως, ή, tribulation, persecution. ¹² ὑπερβολή, ῆς, ἡ, excess, superiority. ¹³ βάρος, ους, τό, burden, weight. ¹⁴ κατεργάζομαι, work out, produce. ¹⁵ σκοπέω, look at, contemplate. ¹⁶ πρόσκαιρος, temporary, passing.

Ποὸς Κορινθίους Β 5:2 Byzantine NT

Οἴδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος¹ ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνους 5 καταλυθή, ^{3} οἰκοδομὴν ^{4} ἐκ θεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν ἀχειροποίητον, $\frac{5}{2}$ αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. $\overline{K}$ αὶ γὰρ ἐν $\overline{2}$ <u>τούτω</u> στενάζομεν, τὸ οἰκητήριον ἡμῶν τὸ ἐξ ούρανοῦ ἐπενδύσασθαι® ἐπιποθοῦντες: εἴγε¹⁰ καὶ 3 ένδυσάμενοι 11 οὐ γυμνοί 12 εύρεθησόμεθα. Καὶ γὰρ οί 4 οντες εν τῷ σκήνει² στενάζομεν βαρούμενοι: 13 εφ' ὧ οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι, ^{14} ἀλλ' ἐπενδύσασθαι, ^{8} ἵνα καταποθ $\tilde{\eta}^{15}$ τὸ θνητὸν ^{16} ὑπὸ τῆς ζωῆς. Ὁ δὲ 5 κατεργασάμενος 17 ήμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο θεός, ὁ καὶ δούς ήμῖν τὸν ἀρραβῶνα¹⁸ τοῦ πνεύματος. 6 Θαρροῦντες ^{19} οὖν πάντοτε, ^{20} καὶ εἰδότες ὅτι ἐνδημοῦντες ^{21} ἐν τῷ σώματι ἐκδημοῦμεν ^{22} ἀπὸ τοῦ κυρίου – διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν, οὐ διὰ εἴδους 7

¹ ἐπίγειος, of the earth, earthly. ² σκῆνος, ους, τό, tent, lodging. ³ καταλύω, destroy, lodge. ⁴ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ⁵ ἀχειροποίητος, not made with hands, not made by hand. ⁶ στενάζω, groan (internally), sigh deeply. ⁷ οἰκητήριον, ου, τό, dwelling, habitation. § ἐπενδύομαι, put on over. § ἐπιποθέω, long for, strain after. ¹0 εἴγε, if indeed, seeing that. ¹¹ ἐνδύω, put on, clothe. ¹² γυμνός, naked, wearing only under-garments. ¹³ βαρέω, burden, weigh down. ¹⁴ ἐκδύω, take off, put off. ¹⁵ καταπίνω, drink down, swallow. ¹⁶ θνητός, subject to death, mortal. ¹⁻ κατεργάζομαι, work out, produce. ¹8 ἀρραβών, ῶνος, ὁ, earnest, pledge. ¹9 θαρρέω, of good courage, have confidence. ²⁰ πάντοτε, always, at all times. ²¹ ἐνδημέω, be at home, am at home. ²² ἐκδημέω, leave, be absent. ²³ είδος, ους, τό, form, sight.

- θαρροῦμεν¹ δέ, καὶ εὐδοκοῦμεν² μᾶλλον ἐκδημῆσαι 8 ἐκ τοῦ σώματος, καὶ ἐνδημῆσαι⁴ πρὸς τὸν κύριον. Διὸ 9 καὶ φιλοτιμούμεθα,⁵ εἴτε ἐνδημοῦντες,⁴ εἴτε ἐκδημοῦντες,³ εὐάρεστοι⁶ αὐτῷ εἶναι. Τοὺς γὰρ 10 πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι⁻ δεῖ ἔμπροσθεν⁵ τοῦ βήματος² τοῦ χριστοῦ, ἵνα κομίσηται¹⁰ ἔκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος, πρὸς ἃ ἔπραξεν,¹¹ εἴτε ἀγαθόν, εἴτε κακόν.

Εἰδότες οὖν τὸν φόβον¹² τοῦ κυρίου ἀνθρώπους 11 πείθομεν, θεῷ δὲ πεφανερώμεθα: ἐλπίζω¹³ δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδήσεσιν¹⁴ ὑμῶν πεφανερῶσθαι. Οὐ γὰρ 12 πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνομεν¹⁵ ὑμῖν, ἀλλὰ ἀφορμὴν¹⁶ διδόντες ὑμῖν καυχήματος ¹⁷ ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα ἔχητε πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους ¹⁸ καὶ οὐ καρδία. 13 Εἴτε γὰρ ἔξέστημεν, ¹⁹ θεῶ: εἴτε σωφρονοῦμεν, ²⁰ ὑμῖν. 14

¹ θαρρέω, of good courage, have confidence. ² εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ³ ἐκδημέω, leave, be absent. ⁴ ἐνδημέω, be at home, am at home. ⁵ φιλοτιμέομαι, have as an ambition, aspire to. ⁶ εὐάρεστος, well-pleasing, acceptable. ⁷ φανερόω, reveal, manifest. ⁸ ἔμπροσθεν, in front of, before (gen). ⁹ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ¹⁰ κομίζω, receive, bring. ¹¹ πράσσω, do, perform. ¹² φόβος, ου, ό, fear, terror. ¹³ ἐλπίζω, hope, hope for. ¹⁴ συνείδησις, εως, ή, conscience. ¹⁵ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ¹⁶ ἀφορμή, ῆς, ἡ, occasion, opportunity. ¹⁷ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ¹⁸ καυχάομαι, boast, glory. ¹⁹ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ²⁰ σωφρονέω, be of sound mind, judgment.

Ή γὰρ ἀγάπη τοῦ γριστοῦ συνέγει ήμᾶς, κρίναντας τοῦτο, ὅτι εἰ εἶς ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἄρα² οἰ πάντες ἀπέθανον: καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν ἵνα οἱ 15 ζωντες μηκέτι³ έαυτοῖς ζωσιν, άλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτων ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι. 'Ωστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν 16 ούδένα οἴδαμεν κατὰ σάρκα: εἰ δὲ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα χριστόν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι τινώσκομεν. 17 $^\circ\Omega$ στε εἴ τις ἐν χριστῷ, καινὴ $^\circ$ κτίσις: $^\circ$ τὰ ἀρχαῖα $^ extstyle 7$ παρῆλθεν,⁸ ἰδού, γέγονεν καινὰ⁵ τὰ πάντα. Τὰ <u>δὲ</u> 18 πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ, τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῶ διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ, καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν 10 τῆς καταλλαγῆς: 1 ως ὅτι θεὸς ἦν ἐν χριστῷ κόσμον 19 καταλλάσσων έαυτῷ, μὴ λογιζόμενος 22 αὐτοῖς τὰ παραπτώματα 3 αὐτῶν, καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς.11

¹ συνέχω, hold fast, oppress. ² ἄρα, so, then. ³ μηκέτι, no longer. ⁴ οὐκέτι, no longer, no more. ⁵ καινός, new, fresh. ⁶ κτίσις, εως, ή, creation, creature. ⁷ ἀρχαῖος, old, ancient. ⁸ παρέρχομαι, pass by, go by. ⁹ καταλλάσσω, reconcile. ¹⁰ διακονία, ας, ή, waiting at table, service. ¹¹ καταλλαγή, ής, ή, reconciliation. ¹² λογίζομαι, calculate, consider. ¹³ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away.

Υπέρ χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν,¹ ὡς τοῦ θεοῦ 20 παρακαλοῦντος δι' ἡμῶν: δεόμεθα² ὑπὲρ χριστοῦ, καταλλάγητε³ τῷ θεῷ. Τὸν γὰρ μὴ γνόντα ἁμαρτίαν, 21 ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γενώμεθα δικαιοσύνη θεοῦ ἐν αὐτῷ.

Συνεργοῦντες δὲ καὶ παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν τὴν 6 χάριν τοῦ θεοῦ δέξασθαι ὑμᾶς – λέγει γάρ, Καιρῷ 2 δεκτῷ ἐπήκουσά σου, καὶ ἐν ἡμέρα σωτηρίας ἐβοήθησά σοι: ἰδού, νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ιο ἰδού, νῦν ἡμέρα σωτηρίας – μηδεμίαν ἐν μηδενὶ διδόντες 3 προσκοπήν, ιι τνα μὴ μωμηθῆι ἡ διακονία: ιδλλ ἐν 4 παντὶ συνιστῶντες έαυτοὺς ὡς θεοῦ διάκονοι, εν ὑπομονῆι πολλῆ, ἐν θλίψεσιν, εν ἀνάγκαις, εν ὅτενοχωρίαις, εν πληγαῖς, εν φυλακαῖς, εν 5

¹ πρεσβεύω, be an ambassador, am aged. ² δέομαι, ask, request. ³ καταλλάσσω, reconcile. ⁴ συνεργέω, work together. ⁵ κενός, empty, vain. ⁶ δεκτός, acceptable, welcome. ⁷ ἐπακούω, hear, listen to. ⁸ σωτηρία, ας, ή, salvation, deliverance. ⁹ βοηθέω, come to the aid of. ¹⁰ εὐπρόσδεκτος, acceptable, well-received. ¹¹ προσκοπή, ῆς, ή, cause for offense. ¹² μωμάομαι, find fault with, criticize. ¹³ διακονία, ας, ή, waiting at table, service. ¹⁴ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ¹⁵ διάκονος, ου, ό, minister, deacon. ¹⁶ ὑπομονή, ῆς, ή, endurance, perseverance. ¹⁷ θλΐψις, εως, ή, tribulation, persecution. ¹⁸ ἀνάγκη, ης, ή, necessity, distress. ¹⁹ στενοχωρία, ας, ή, difficulty, distress. ²⁰ πληγή, ῆς, ή, blow, wound. ²¹ φυλακή, ῆς, ἡ, guard, prison.

Πρὸς Κορινθίους Β 6:6 Byzantine NT

ἀκαταστασίαις, 1 ἐν κόποις, 2 ἐν ἀγρυπνίαις, 3 ἐννηστείαις, $\dot{}$ ἐν ἁγνότητι, $\dot{}$ ἐν γνώσει, $\dot{}$ ἐν μακροθυμία, $\dot{}$ 6 <u>ἐν χρηστότη</u>τι,® ἐν πνεύματι ἁγίω, ἐν ἀγάπη άνυποκρίτω, ἐν λόγω άληθείας, ἐν δυνάμει θεοῦ, διὰ 7 τῶν ὅπλων τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ άριστερῶν, 11 διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, 12 διὰ δυσφημίας 13 8 καὶ εὐφημίας: 14 ως πλάνοι 15 καὶ ἀληθεῖς: 16 ως 9 $\frac{\dot{\alpha}\gamma \nu_0 0 \dot{\nu}_{\text{uevo}}}{(1)^{17}}$ καὶ ἐπιγινωσκόμενοι: 18 ἀποθνήσκοντες, καὶ ἰδού, ζωμεν: ως παιδευόμενοι, 19 καὶ μὴ θανατούμενοι: ^{20} ώς λυπούμενοι, ^{21} ἀεὶ ^{22} δὲ 10γαίροντες: ώς πτωγοί, 23 πολλούς δὲ πλουτίζοντες: 24 ώς μηδὲν ἔχοντες, καὶ πάντα κατέχοντες.²⁵

¹ ἀκαταστασία, ας, ἡ, distrurbance, disorder. ² κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ³ ἀγρυπνία, ας, ἡ, sleeplessness, watching. ⁴ νηστεία, ας, ἡ, fasting, fast. ⁵ άγνότης, ητος, ἡ, purity, chastity. ⁶ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ⁷ μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ⁸ χρηστότης, ητος, ἡ, goodness, kindness. ⁹ ἀνυπόκριτος, sincere, without hypocrisy. ¹⁰ ὅπλον, ου, τό, tool, implement. ¹¹ ἀριστερός, left, on the left. ¹² ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. ¹³ δυσφημία, ας, ἡ, defamation, slander. ¹⁴ εὐφημία, ας, ἡ, good report, commendation. ¹⁵ πλάνος, deceiver, misleading. ¹⁶ ἀληθής, true, unconcealed. ¹⁷ ἀγνοέω, not know, be unaware. ¹⁸ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹⁹ παιδεύω, teach, educate. ²⁰ θανατόω, put to death, subdue. ²¹ λυπέω, grieve, pain. ²² ἀεί, always, ever. ²³ πτωχός, poor, poor man (as a noun). ²⁴ πλουτίζω, enrich, make wealthy. ²⁵ κατέχω, hold back, hold fast.

Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέωγεν πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι, ¹ ἡ 11 καρδία ἡμῶν πεπλάτυνται. ² Οὐ στενοχωρεῖσθε ³ ἐν 12 ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε ³ δὲ ἐν τοῖς σπλάγχνοις ⁴ ὑμῶν. 13 Τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν ⁵ – ὡς τέκνοις λέγω – πλατύνθητε ² καὶ ὑμεῖς.

Μὴ γίνεσθε έτεροζυγοῦντες ἀπίστοις: τίς γὰρ μετοχὴ 14 δικαιοσύνη καὶ ἀνομία; Τίς δὲ κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος; Τίς δὲ συμφώνησις χριστῷ πρὸς Βελίαρ; 15 Τίς δὲ συμφώνησις χριστῷ πρὸς Βελίαρ; 16 τίς μερὶς πιστῷ μετὰ ἀπίστου; Τίς δὲ 16 συγκατάθεσις ναῷ θεοῦ μετὰ εἰδώλων; Υμεῖς γὰρ ναὸς θεοῦ ἐστε ζῶντος, καθὼς εἶπεν ὁ θεὸς ὅτι Ἐνοικήσω εν αὐτοῖς, καὶ ἐμπεριπατήσω: καὶ ἔσομαι αὐτῶν θεός, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι λαός. Διό, 17 Ἐξέλθετε ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἀφορίσθητε, 20 λέγει

¹ Κορίνθιος, ου, ὁ, Corinthian. ² πλατύνω, broaden, enlarge. ³ στενοχωρέω, press upon, cramp. ⁴ σπλάγχνα, ων, τά, bowels, compassion. ⁵ ἀντιμισθία, ας, ή, reward, recompense. ⁶ ἐτεροζυγέω, be unevenly yoked, be mismated. ⁷ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ⁸ μετοχή, ῆς, ἡ, sharing, partnership. ⁹ ἀνομία, ας, ἡ, lawlessness, iniquity. ¹⁰ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ¹¹ σκότος, ους, τό, darkness. ¹² συμφώνησις, εως, ἡ, agreement, harmony. ¹³ Βελιάρ, ὁ, Beliar. ¹⁴ μερίς, ίδος, ἡ, part, portion. ¹⁵ συγκατάθεσις, εως, ἡ, agreement, union. ¹⁶ ναός, οῦ, ὁ, temple, shrine. ¹⁷ εἴδωλον, ου, τό, image, idol. ¹⁸ ἐνοικέω, dwell in, am settled in. ¹⁹ ἐμπεριπατέω, walk about, walk among. ²⁰ ἀφορίζω, separate, set apart.

Πρὸς Κορινθίους Β 6:18 Byzantine NT

κύριος, καὶ ἀκαθάρτου¹ μὴ ἄπτεσθε:² κὰγὼ εἰσδέξομαι ὑμᾶς, καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς πατέρα, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ 18 μοι εἰς υἰοὺς καὶ θυγατέρας,⁴ λέγει κύριος παντοκράτωρ.⁵

Ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπητοί, 7 καθαρίσωμεν ἐαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐπιτελοῦντες ἀγιωσύνην ἐν φόβω θεοῦ.

Χωρήσατε¹¹ ήμᾶς: οὐδένα ἠδικήσαμεν,¹² οὐδένα 2 ἐφθείραμεν,¹³ οὐδένα ἐπλεονεκτήσαμεν.¹⁴ Οὐ πρὸς 3 κατάκρισιν¹⁵ λέγω: προείρηκα¹⁶ γάρ, ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἐστὲ εἰς τὸ συναποθανεῖν¹⁷ καὶ συζῆν.¹⁸ Πολλή μοι παρρησία¹⁹ πρὸς ὑμᾶς, πολλή μοι 4 καύχησις²⁰ ὑπὲρ ὑμῶν: πεπλήρωμαι τῆ παρακλήσει,²¹

¹ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ² ἄπτομαι, touch or handle. ³ εἰσδέχομαι, receive, welcome. ⁴ θυγάτηρ, τρος, ἡ, daughter. ⁵ παντοκράτωρ, ορος, ὁ, ruler of all, Almighty. ⁶ καθαρίζω, cleanse, make clean. ⊓ μολυσμός, οῦ, ὁ, defilement, staining. ⁶ ἐπιτελέω, complete, perform. ⁶ ἀγιωσύνη, ης, ἡ, holiness, holy or sanctified state. ¹¹⁰ φόβος, ου, ὁ, fear, terror. ¹¹ χωρέω, make room for, hold. ¹² ἀδικέω, do wrong, harm. ¹³ φθείρω, destroy, corrupt. ¹⁴ πλεονεκτέω, take advantage, take advantage of. ¹⁵ κατάκρισις, εως, ἡ, condemnation, act of condemnation. ¹⁶ προλέγω, say beforehand, forewarn. ¹⁻ συναποθνήσκω, die with, die together with. ¹⁵ συζάω, live with, live together with. ¹⁵ παρρησία, ας, ἡ, boldness, confidence. ²⁰ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ²¹ παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation.

ύπερπερισσεύομαι τῆ χαρᾶ ἐπὶ πάση τῆ θλίψει ἡμῶν.

Καὶ γὰρ ἐλθόντων ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν³ οὐδεμίαν 5 ἔσχηκεν ἄνεσιν ^{4} ή σὰρξ ήμῶν, ἀλλ' ἐν παντὶ θλιβόμενοι: ξέωθεν μάχαι, έσωθεν φόβοι. Άλλ δ 6 παρακαλών τοὺς ταπεινοὺς παρεκάλεσεν ἡμᾶς, ὁ θεός, ἐν τῆ παρουσία 11 Τίτου: 12 οὐ μόνον δὲ ἐν τῆ 7παρουσία αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῆ παρακλήσει ή παρεκλήθη ἐφ' ὑμῖν, ἀναγγέλλων¹⁴ ἡμῖν τὴν ὑμῶν $\dot{\epsilon}$ πιπόθησιν, $\dot{\epsilon}^{15}$ τὸν ὑμῶν ὀδυρμόν, $\dot{\epsilon}^{16}$ τὸν ὑμῶν ζῆλον $\dot{\epsilon}^{17}$ ύπὲρ ἐμοῦ, ὥστε με μᾶλλον χαρῆναι. Ότι εἰ καὶ 8 ἐλύπησα ^{18} ὑμᾶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ ^{19} οὐ μεταμέλομαι ^{20} εἰ καὶ μετεμελόμην:20 βλέπω γὰρ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ 19 ἐκείνη, εἰ καὶ πρὸς ὥραν, ἐλύπησεν 18 ὑμᾶς. Νῦν χαίρω, 9

¹ ύπερπερισσεύω, abound much more, abound exceedingly. ² θλῖψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ³ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ⁴ ἄνεσις, εως, ἡ, loosening, relaxation. ⁵ θλίβω, press, oppress. ⁶ ἔξωθεν, from without, outside (gen). ⁷ μάχη, ης, ἡ, fight, conflict. ⁸ ἔσωθεν, from within, within. ⁹ φόβος, ου, ὁ, fear, terror. ¹⁰ ταπεινός, humble, downcast. ¹¹ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ¹² Τίτος, ου, ὁ, Titus. ¹³ παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ¹⁴ ἀναγγέλλω, announce, report. ¹⁵ ἐπιπόθησις, εως, ἡ, longing, eager longing. ¹⁶ ὁδυρμός, οῦ, ὁ, lamentation, mourning. ¹⁷ ζῆλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ¹⁸ λυπέω, grieve, pain. ¹⁹ ἐπιστολή, ῆς, ἡ, letter, dispatch. ²⁰ μεταμέλομαι, regret, repent.

ούς ὅτι ἐλυπήθητε, αλλ' ὅτι ἐλυπήθητε 1 μετάνοιαν: ἐλυπήθητε γὰρ κατὰ θεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε³ ἐξ ἡμῶν. Ἡ γὰρ κατὰ θεὸν λύπη⁴ 10 εἰς σωτηρίαν ἀμεταμέλητον⁶ μετάνοιαν² κατεργάζεται: ή δὲ τοῦ κόσμου λύπη θάνατον κατεργάζεται. Τδού γάρ, αὐτὸ τοῦτο, τὸ κατὰ θεὸν 11 λυπηθηναι ^{1} ύμᾶς, πόσην κατειργάσατο ^{7} ύμῖν σπουδήν,° ἀλλὰ ἀπολογίαν,¹¹0 ἀλλὰ ἀγανάκτησιν,¹¹ άλλὰ φόβον, 12 άλλὰ ἐπιπόθησιν, 13 άλλὰ ζῆλον, 14 άλλὰ ἐκδίκησιν. 15 Ἐν παντὶ συνεστήσατε 16 ἑαυτοὺς ἁγνοὺς 17 εἶναι ἐν τῶ πράγματι. ¹⁸ Ἄρα ¹⁹ εἰ καὶ ἔγραψα ὑμῖν, οὐγ 12 εἵνεκεν²⁰ τοῦ ἀδικήσαντος. 21 οὐδὲ εἵνεκεν²⁰ άδικηθέντος, ^{21} άλλ' εΐνεκεν ^{20} τοῦ φανερωθῆναι ^{22} τὴν σπουδην ύμων την ύπερ ήμων πρός ύμας ενώπιον τοῦ θεοῦ. Διὰ τοῦτο παρακεκλήμεθα.

¹ λυπέω, grieve, pain. ² μετάνοια, ας, ή, repentance, change of mind. ³ ζημιόω, suffer loss, inflict loss upon. ⁴ λύπη, ης, ή, pain, grief. ⁵ σωτηρία, ας, ή, salvation, deliverance. ⁶ ἀμεταμέλητος, without regret, not to be repented of. ⁷ κατεργάζομαι, work out, produce. ⁸ πόσος, how many? how great? ⁹ σπουδή, ής, ή, haste, diligence. ¹⁰ ἀπολογία, ας, ή, speech in defense, verbal defense. ¹¹ ἀγανάκτησις, εως, ή, indignation. ¹² φόβος, ου, ό, fear, terror. ¹³ ἐπιπόθησις, εως, ή, longing, eager longing. ¹⁴ ζήλος, ου, ό, zeal, jealousy. ¹⁵ ἐκδίκησις, εως, ή, vengeance, vindication. ¹⁶ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ¹⁷ άγνός, pure, holy. ¹⁸ πρᾶγμα, τος, τό, deed, matter. ¹⁹ ἄρα, so, then. ²⁰ ἔνεκεν, for the sake of, on account of. ²¹ ἀδικέω, do wrong, harm. ²² φανερόω, reveal, manifest.

Ἐπὶ δὲ τῆ παρακλήσει¹ ὑμῶν περισσοτέρως² μᾶλλον ἐχάρημεν ἐπὶ τῆ χαρᾳ Τίτου,³ ὅτι ἀναπέπαυται⁴ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὑμῶν. Ὅτι εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ 14 ὑμῶν κεκαύχημαι,⁵ οὐ κατησχύνθην:⁶ ἀλλ' ὡς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν, οὕτως καὶ ἡ καύχησις⁻ ἡμῶν ἡ ἐπὶ Τίτου³ ἀλήθεια ἐγενήθη. Καὶ τὰ 15 σπλάγχνα⁶ αὐτοῦ περισσοτέρως² εἰς ὑμᾶς ἐστίν, ἀναμιμνησκομένου² τὴν πάντων ὑμῶν ὑπακοήν,¹⁰ ὡς μετὰ φόβου¹¹ καὶ τρόμου¹² ἐδέξασθε αὐτόν. Χαίρω ὅτι 16 ἐν παντὶ θαρρῶ¹³ ἐν ὑμῖν.

Γνωρίζομεν¹⁴ δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν 8
δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας:¹⁵ ὅτι 2
ἐν πολλῆ δοκιμῆ¹⁶ θλίψεως¹⁷ ἡ περισσεία¹⁸ τῆς χαρᾶς
αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ βάθους¹⁹ πτωχεία²⁰ αὐτῶν

¹ παράκλησις, εως, ή, exhortation, consolation. ² περισσώς, abundantly, exceedingly. ³ Τίτος, ου, ό, Titus. ⁴ ἀναπαύω, refresh, take rest. ⁵ καυχάομαι, boast, glory. ⁶ καταισχύνω, put to shame, shame. ⁷ καύχησις, εως, ή, boasting, act of boasting, ⁸ σπλάγχνα, ων, τά, bowels, compassion. ⁹ ἀναμμνήσκω, remind, remember. ¹⁰ ὑπακοή, ής, ή, obedience. ¹¹ φόβος, ου, ό, fear, terror. ¹² τρόμος, ου, ό, trembling, quaking. ¹³ θαρρέω, of good courage, have confidence. ¹⁴ γνωρίζω, make known, declare. ¹⁵ Μακεδονία, ας, ή, Macedonia. ¹⁶ δοκιμή, ής, ή, proof, approval. ¹⁷ θλῖψις, εως, ή, tribulation, persecution. ¹⁸ περισσεία, ας, ή, superfluity, surplus. ¹⁹ βάθος, ους, τό, depth, deep. ²⁰ πτωχεία, ας, ή, poverty, beggary.

Πρὸς Κορινθίους Β 8:3 Byzantine NT

<u>ἐπερίσσευσεν¹ εἰς τὸν πλοῦτον² τῆς ἁπλότητος³ αὐτῶν.</u> Ότι κατὰ δύναμιν, μαρτυρῶ, καὶ ὑπὲρ δύναμιν 3 αὐθαίρετοι, μετὰ πολλῆς παρακλήσεως δεόμενοι 4 ήμῶν, τὴν χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν ^{7} τῆς διακονίας ^{8} τῆς εἰς τοὺς ἁγίους: καὶ οὐ καθώς ἠλπίσαμεν, ἀλλ' 5 έαυτους ἔδωκαν πρώτον τώ κυρίω, καὶ ἡμῖν διὰ θελήματος θεοῦ εἰς τὸ παρακαλέσαι ἡμᾶς Τίτον, 10 ίνα 6 καθώς προενήρξατο, 11 οὕτως καὶ ἐπιτελέση 12 εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην. ἀλλὶ ὅσπερ 3 ἐν παντὶ 7 περισσεύετε, πίστει, καὶ λόγω, καὶ γνώσει, 4 καὶ πάση σπουδῆ, ^{15} καὶ τῆ ἐξ ὑμῶν ἐν ἡμῖν ἀγάπη, ἵνα καὶ ἐν ταύτη τῆ χάριτι περισσεύητε.¹ Οὐ κατ' ἐπιταγὴν ¹6 8 λέγω, ἀλλὰ διὰ τῆς ἑτέρων σπουδῆς¹⁵ καὶ τὸ τῆς ύμετέρας 17 ἀγάπης γνήσιον 18 δοκιμάζων. 19 Γινώσκετε 9 γὰρ τὴν χάριν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὅτι δι'

¹ περισσεύω, abound, be rich. ² πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ³ ἀπλότης, ητος, ἡ, singleness, hence simplicity. ⁴ αὐθαίρετος, of one's own accord. ⁵ παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ⁶ δέομαι, ask, request. ⁷ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ⁸ διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service. ⁹ ἐλπίζω, hope, hope for. ¹⁰ Τίτος, ου, ὁ, Τίτιs. ¹¹ προενάρχομαι, begin (beforehand), begin before. ¹² ἐπιτελέω, complete, perform. ¹³ ἄσπερ, just as, even as. ¹⁴ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹⁵ σπουδή, ῆς, ἡ, haste, diligence. ¹⁶ ἐπιταγή, ῆς, ἡ, command, commandment. ¹⁷ ὑμέτερος, your. ¹⁸ γνήσιος, genuine, true. ¹⁹ δοκιμάζω, prove, approve.

ύμᾶς ἐπτώγευσεν, πλούσιος ἄν, ἵνα ὑμεῖς τῆ ἐκείνου πτωχεία³ πλουτήσητε. ^{4} Καὶ γνώμην ^{5} ἐν τούτω δίδωμι: 10 τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμφέρει. οἵτινες οὐ μόνον τὸ ποιῆσαι άλλὰ καὶ τὸ θέλειν προενήρξασθε άπὸ πέρυσι. ^{8} Νυνί ^{9} δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτελέσα $^{-10}$ ὅπως, 11 καθάπερ11 ή προθυμία12 τοῦ θέλειν, οὕτως καὶ τὸ ἐπιτελέσαι¹⁰ ἐκ τοῦ ἔχειν. Εἰ γὰρ ἡ προθυμία¹² 12 π ρόκειται, π καθὸ έὰν ἔχη τις, εὐπρόσδεκτος, π οὐ καθο¹⁴ οὐκ ἔγει. Οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνεσις, ¹⁶ ὑμῖν δὲ 13θλίψις: 27 άλλ' έξ ἰσότητος, 28 έν τῶ νῦν καιρῶ τὸ ὑμῶν περίσσευμα¹⁹ εἰς τὸ ἐκείνων ὑστέρημα, ²⁰ ἵνα καὶ τὸ 14ἐκείνων περίσσευμα¹⁹ γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα:²⁰ ὅπως γένηται ἰσότης, 18 καθώς γέγραπται, Ὁ τὸ πολύ, 15 οὐκ ἐπλεόνασεν: 21 καὶ ὁ τὸ ὀλίγον, 22 οὐκ ἤλαττόνησεν.

 $^{^1}$ πτωχείω, be (extremely) poor, destitute. ^{2} πλούσιος, rich. ^{3} πτωχεία, ας, ή, poverty, beggary. ^{4} πλουτέω, be rich, become rich. ^{5} γνώμη, ης, ή, purpose, opinion. ^{6} συμφέρω, bring together, it is profitable. ^{7} προενάρχομαι, begin (beforehand), begin before. ^{8} πέρνσι, last year. ^{9} νυνί, now, already. ^{10} ἐπιτελέω, complete, perform. ^{11} καθάπερ, even as, just as. ^{12} προθυμία, ας, ή, eagerness, readiness. ^{13} πρόκειμαι, be set before, be exhibited. ^{14} καθό, in so far as, as. ^{15} εὐπρόσδεκτος, acceptable, well-received. ^{16} ἄνεσις, εως, ή, loosening, relaxation. ^{17} θλῖγις, εως, ή, tribulation, persecution. ^{18} ἱσότης, ητος, ή, equality, fairness. ^{19} περίσσευμα, τος, τό, superfluity, abundance. ^{20} ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ^{21} πλεονάζω, superabound, make to abound. ^{22} δλίγος, little, few. ^{23} ἐλαττονέω, have less, have too little.

Πρὸς Κορινθίους Β 8:16 Byzantine NT

Χάρις δὲ τῷ θεῷ τῷ διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν ^{1} ὑπὲρ 16ύμῶν ἐν τῆ καρδία Τίτου.² "Ότι τὴν μὲν παράκλησιν³ έδέξατο, σπουδαιότερος δε ύπάρχων, αὐθαίρετος έξηλθεν πρὸς ὑμᾶς. Συνεπέμψαμεν δὲ μετ' αὐτοῦ τὸν 18 άδελφόν, ού ό ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν: οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ χειροτονηθεὶς⁸ 19 ύπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος ἡμῶν σὺν τῆ χάριτι ταύτη τῆ διακονουμένη 10 ύφ' ήμῶν πρὸς τὴν αὐτοῦ τοῦ κυρίου δόξαν καὶ προθυμίαν ἡμῶν: στελλόμενοι 20 τοῦτο, μή τις ἡμᾶς μωμήσηται¹³ ἐν τῆ ἁδρότητι¹⁴ ταύτη τῆ διακονουμένη ^{10} ὑφ' ἡμῶν: προνοούμενοι ^{15} 21 καλά οὐ μόνον ἐνώπιον κυρίου ἀλλά καὶ ἐνώπιον άνθρώπων. Συνεπέμψαμεν δὲ αὐτοῖς τὸν άδελφὸν 22 ήμῶν, ὃν ἐδοκιμάσαμεν¹6 ἐν πολλοῖς πολλάκις¹7

¹ σπουδή, ῆς, ἡ, haste, diligence. ² Τίτος, ου, ὁ, Titus. ³ παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ⁴ σπουδαίος, diligent, earnest. ⁵ αὐθαίρετος, of one's own accord. ⁶ συμπέμπω, send with, send along with. ⁷ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ⁸ χειροτονέω, choose, appoint. ⁹ συνέκδημος, ου, ὁ, traveling companion, fellow traveler. ¹⁰ διακονέω, serve, minister. ¹¹ προθυμία, ας, ἡ, eagerness, readiness. ¹² στέλλω, arrange, take care. ¹³ μωμάομαι, find fault with, criticize. ¹⁴ άδρότης, ητος, ἡ, abundance, lavishness. ¹⁵ προνοέω, provide for, have regard for. ¹⁶ δοκιμάζω, prove, approve. ¹⁷ πολλάκις, often, many times.

σπουδαίον¹ ὄντα, νυνὶ² δὲ πολὺ σπουδαιότερον,¹ πεποιθήσει³ πολλῆ τῆ εἰς ὑμᾶς. Εἴτε ὑπὲρ Τίτου,⁴ 23 κοινωνὸς⁵ ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός: εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν, ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν, δόξα χριστοῦ. Τὴν οὖν 24 ἔνδειξιν⁻ τῆς ἀγάπης ὑμῶν, καὶ ἡμῶν καυχήσεως⁵ ὑπὲρ ὑμῶν, εἰς αὐτοὺς ἐνδείξασθε⁰ εἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν.

Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας¹⁰ τῆς εἰς τοὺς ἀγίους 9 περισσόν¹¹ μοί ἐστιν τὸ γράφειν ὑμῖν: οἱδα γὰρ τὴν 2 προθυμίαν¹² ὑμῶν, ἢν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι¹³ Μακεδόσιν,¹⁴ ὅτι ἀχαΐα¹⁵ παρεσκεύασται¹⁶ ἀπὸ πέρυσι:¹⁷ καὶ ὁ ἐξ ὑμῶν ζῆλος¹⁸ ἡρέθισεν¹⁹ τοὺς πλείονας. Ἔπεμψα δὲ τοὺς ἀδελφούς, ἵνα μὴ τὸ 3 καύχημα²⁰ ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κενωθῆ²¹ ἐν τῷ μέρει²²

¹ σπουδαῖος, diligent, earnest. ² νυνί, now, already. ³ πεποίθησις, εως, ή, confidence, trust. ⁴ Τίτος, ου, ό, Titus. ⁵ κοινωνός, οῦ, ὁ, partner, sharer. ⁶ συνεργός, οῦ, ὁ, fellow worker. ⁷ ἔνδειξις, εως, ή, proof, sign. ⁸ καύχησις, εως, ή, boasting, act of boasting. ⁹ ἐνδείκνυμι, show forth, show. ¹⁰ διακονία, ας, ή, waiting at table, service. ¹¹ περισσός, excessive, abundant. ¹² προθυμία, ας, ή, eagerness, readiness. ¹³ καυχάομαι, boast, glory. ¹⁴ Μακεδών, όνος, ό, Macedonian. ¹⁵ Ἁχαῖα, ας, ή, Achaia. ¹⁶ παρασκευάζω, prepare, make ready. ¹⁷ πέρυσι, last year. ¹⁸ ξῆλος, ου, ό, zeal, jealousy. ¹⁹ ἔρεθίζω, arouse, provoke. ²⁰ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ²¹ κενόω, empty, make void. ²² μέρος, ους, τό, part, portion.

Πρὸς Κορινθίους Β 9:4 Byzantine NT

τούτω: ἵνα, καθως ἔλεγον, παρεσκευασμένοι¹ ἤτε: 4 μήπως,² ἐὰν ἔλθωσιν σὺν ἐμοὶ Μακεδόνες³ καὶ εὔρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους,⁴ καταισχυνθώμεν⁵ ἡμεῖς – ἵνα μὴ λέγωμεν ὑμεῖς – ἐν τῇ ὑποστάσει⁶ ταὑτῃ τῆς καυχήσεως.⁻ Ἀναγκαῖον⁵ οὖν ἡγησάμην° 5 παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφούς, ἵνα προέλθωσιν¹ο εἰς ὑμᾶς, καὶ προκαταρτίσωσιν¹¹ τὴν προκατηγγελμένην εὐλογίαν¹³ ὑμῶν, ταύτην ἑτοίμην¹⁴ εἶναι, οὕτως ὡς εὐλογίαν¹³ καὶ μὴ ὡς πλεονεξίαν.¹5

Τοῦτο δέ, ὁ σπείρων φειδομένως, ¹⁶ φειδομένως ¹⁶ καὶ 6 θερίσει: ¹⁷ καὶ ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαις, ¹³ ἐπ' εὐλογίαις ¹³ καὶ θερίσει. ¹⁷ "Εκαστος καθώς προαιρεῖται ¹⁸ τῆ καρδία: 7 μὴ ἐκ λύπης ¹⁹ ἢ ἐξ ἀνάγκης: ²⁰ ἱλαρὸν ²¹ γὰρ δότην ²² ἀγαπᾳ ὁ θεός. Δυνατὸς ²³ δὲ ὁ θεὸς πᾶσαν χάριν 8

¹ παρασκευάζω, prepare, make ready. ² μήπως, lest in any way, lest perhaps. ³ Μακεδών, όνος, ό, Macedonian. ⁴ ἀπαρασκεύαστος, not ready, unprepared. ⁵ καταισχύνω, put to shame, shame. ⁶ ὑπόστασις, εως, ή, substance, confidence. ⁷ καύχησις, εως, ή, boasting, act of boasting. ⁸ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ⁹ ἡγέομαι, lead, be chief. ¹⁰ προέρχομαι, go in front, precede. ¹¹ προκαταρτίζω, arrange beforehand. ¹² προκαταγγέλλω, foretell, announce beforehand. ¹³ εὐλογία, ας, ή, blessing, adulation. ¹⁴ ἔτοιμος, ready, prepared. ¹⁵ πλεονεξία, ας, ή, covetousness, avarice. ¹⁶ φειδομένως, sparingly. ¹⁷ θερίζω, reap, gather. ¹⁸ προαφέω, propose, purpose. ¹⁹ λύπη, ης, ή, pain, grief. ²⁰ ἀνάγκη, ης, ή, necessity, distress. ²¹ ίλαρός, cheerful, glad. ²² δότης, ου, ό, giver. ²³ δυνατός, powerful, possible.

περισσεῦσαι¹ εἰς ὑμᾶς, ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε² πᾶσαναὐτάρκειαν³ ἔχοντες περισσεύητε¹ εἰς πᾶν <u>ἔρνον</u> άγαθόν: καθώς γέγραπται, Ἐσκόρπισεν, έδωκεν τοῖς 9 πένησιν: ^{5} ή δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα. ^{6} 10 δὲ ἐπιγορηγῶν ^{6} σπέρμα ^{7} τῶ σπείροντι, καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν ^{s} χορηγήσαι, ^{s} καὶ πληθύναι ^{10} τὸν σπόρον ^{11} ύμῶν, καὶ αὐξήσαι¹² τὰ γενήματα¹³ τῆς δικαιοσύνης ύμῶν: ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι 14 εἰς πᾶσαν ἀπλότητα, 15 11 ήτις κατεργάζεται 6 δι' ήμων εὐχαριστίαν 7 τω θεω. 12 "Οτι ή διακονία¹⁸ τῆς λειτουργίας¹⁹ ταύτης οὐ μόνον ἐστὶν προσαναπληροῦσα²⁰ τὰ ὑστερήματα²¹ τῶν άλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν¹⁷ τῷ θεῷ: διὰ τῆς δοκιμῆς²² τῆς διακονίας 13 ταύτης δοξάζοντες τὸν θεὸν ἐπὶ τῆ ὑποταγῆ²³ τῆς

¹ περισσεύω, abound, be rich. ² πάντοτε, always, at all times. ³ αὐτάρκεια, ας, ἡ, sufficiency, contentment. ⁴ σκορπίζω, scatter, disperse. ⁵ πένης, ητος, ὁ, poor, needy. ⁶ ἐπιχορηγέω, supply, provide. ⁷ σπέρμα, τος, τό, seed, offspring. ⁸ βρώσις, εως, ἡ, eating, food. ⁹ χορηγέω, provide, supply in abundance. ¹⁰ πληθύνω, multiply, increase. ¹¹ σπόρος, ου, ὁ, seed (sown), seed for sowing. ¹² αὐξάνω, cause to grow, increase. ¹³ γέννημα, τος, τό, offspring, child. ¹⁴ πλουτίζω, enrich, make wealthy. ¹⁵ ἀπλότης, ητος, ἡ, singleness, hence simplicity. ¹⁶ κατεργάζομαι, work out, produce. ¹⁷ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ¹⁸ διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service. ¹⁹ λειτουργία, ας, ἡ, service, ministry. ²⁰ προσαναπληρόω, supply. ²¹ ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ²² δοκιμή, ῆς, ἡ, proof, approval. ²³ ὑποταγή, ῆς, ἡ, subjection, obedience.

όμολογίας ¹ ύμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ, καὶ ἀπλότητι ² τῆς κοινωνίας ³ εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς πάντας: 14 καὶ αὐτῶν δεήσει ⁴ ὑπὲρ ὑμῶν ἐπιποθούντων ⁵ ὑμᾶς διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν ⁶ χάριν τοῦ θεοῦ ἐφ' ὑμῖν. Χάρις 15 δὲ τῷ θεῷ ἐπὶ τῆ ἀνεκδιηγήτῳ ⁷ αὐτοῦ δωρεᾳ. ⁸

Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς **10** πραότητος καὶ ἐπιεικείας τοῦ χριστοῦ, ὅς κατὰ πρόσωπον μὲν ταπεινὸς ἐν ὑμῖν, ἀπὼν ἐν δὲ θαρρῶ ἐς ὑμᾶς: δέομαι ὁ δέ, τὸ μὴ παρὼν ὁ θαρρῆσαι ὁ τῆ 2 πεποιθήσει ἡ λογίζομαι τολμῆσαι ἐκτί τινας τοὺς λογιζομένους ἡ ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περιπατοῦντας. 3 Ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦντες, οὐ κατὰ σάρκα στρατευόμεθα ὁ τὰ γὰρ ὅπλα τῆς στρατείας ἡμῶν 4 οὐ σαρκικά, ἐλ ἀλλὰ δυνατὰ ἐλ Φεῷ πρὸς καθαίρεσιν

¹ δμολογία, ας, ή, confession, profession. ² ἀπλότης, ητος, ή, singleness, hence simplicity. ³ κοινωνία, ας, ή, fellowship, contribution. ⁴ δέησις, εως, ή, entreaty, prayer. ⁵ ἐπιποθέω, long for, strain after. ⁶ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ⁷ ἀνεκδιήγητος, indescribable. ⁸ δωρεά, ᾶς, ή, gift, free gift. ⁹ πραΰτης, mildness, gentleness. ¹⁰ ἐπιείκεια, ας, ή, kindness, gentleness. ¹¹ ταπεινός, humble, downcast. ¹² ἄπειμι, go away, depart. ¹³ θαρρέω, of good courage, have confidence. ¹⁴ δέομαι, ask, request. ¹⁵ πάρειμι, be present, have arrived. ¹⁶ πεποίθησις, εως, ή, confidence, trust. ¹⁷ λογίζομαι, calculate, consider. ¹⁸ τολμάω, dare, endure. ¹⁹ στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ²⁰ ὅπλον, ου, τό, tool, implement. ²¹ στρατεία, ας, ή, campaign, warfare. ²² σαρκικός, fleshly, carnal. ²³ δυνατός, powerful, possible. ²⁴ καθαίρεσις, εως, ή, tearing down, destruction.

όγυρωμάτων ^{1} – λογισμούς ^{2} καθαιροῦντες ^{3} καὶ πᾶν 5 ύψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ θεοῦ, καὶ αἰγμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν ἐ τοῦ χριστοῦ, καὶ ἐν ἑτοίμ $ω^{10}$ ἔχοντες ἐκδικῆσαι ^{11} 6 πᾶσαν παρακοήν, 12 όταν πληρωθῆ ὑμῶν ἡ ὑπακοή. 7 Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε; Εἴ τις πέποιθεν ἑαυτῶ γριστοῦ εἶναι, τοῦτο λογιζέσθω¹³ πάλιν ἀφ' ἑαυτοῦ, ότι καθώς αὐτὸς χριστοῦ, οὕτως 14 καὶ ἡμεῖς χριστοῦ. 8 Έάν τε γὰρ καὶ περισσότερόν 15 τι καυχήσωμαι 16 περὶ τῆς ἐξουσίας ἡμῶν – ἧς ἔδωκεν ὁ κύριος ἡμῖν εἰς οἰκοδομήν,¹⁷ καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν¹⁸ ὑμῶν – οὐκ αἰσχυνθήσομαι:¹⁹ ἵνα μὴ δόξω ώς ἄν ἐκφοβεῖν²⁰ ὑμᾶς 9 διὰ τῶν ἐπιστολῶν. 21 "Ότι, Αἱ μὲν ἐπιστολαί, 21 φησίν, 10 βαρεῖαι ^{22} καὶ ἰσχυραί: ^{23} ἡ δὲ παρουσία ^{24} τοῦ σώματος

¹ δχύρωμα, τος, τό, fortress, strong defense. ² λογισμός, οῦ, ὁ, reasoning, reflection. ³ καθαιρέω, take down, pull down. ⁴ ἕψωμα, τος, τό, height, lofty thing. ⁵ ἐπαίρω, lift up, raise. ⁶ γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ⁷ αἰχμαλωτίζω, take or lead captive, take captive. ⁸ νόημα, τος, τό, thought, mind. ⁹ ὑπακοή, ῆς, ἡ, obedience. ¹⁰ ἔτοιμος, ready, prepared. ¹¹ ἐκδικέω, vindicate, avenge. ¹² παρακοή, ῆς, ἡ, disobedience. ¹³ λογίζομαι, calculate, consider. ¹⁴ οὕτως, thus, so. ¹⁵ περισσός, excessive, abundant. ¹⁶ καυχάομαι, boast, glory. ¹⁷ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ¹⁸ καθαίρεσις, εως, ἡ, tearing down, destruction. ¹⁹ αἰσχύνομαι, dishonor, put to shame. ²⁰ ἐκφοβέω, frighten, terrify. ²¹ ἐπιστολή, ῆς, ἡ, letter, dispatch. ²² βαρύς, heavy, burdensome. ²³ ἰσχυρός, strong, mighty. ²⁴ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming.

ἀσθενής, καὶ ὁ λόγος ἐξουθενημένος.² Τοῦτο 11 λογιζέσθω³ ὁ τοιοῦτος, ὅτι οἷοί⁴ ἐσμεν τῷ λόγῳ δι' ἐπιστολῶν ^{5} ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ παρόντες τῶ ἔργω. Οὐ γὰρ τολμῶμεν⁸ ἐγκρῖναι⁹ ἢ συγκρῖναι¹⁰ ἑαυτούς 12 τισιν τῶν ἑαυτοὺς συνιστανόντων: ^{11} ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν έαυτοῖς έαυτοὺς μετροῦντες, 12 καὶ συγκρίνοντες 10 έαυτοὺς έαυτοῖς, οὐ συνιοῦσιν. 13 Ἡμεῖς δὲ οὐχὶ εἰς τὰ 13 ἄμετρα¹⁴ καυχησόμεθα, 15 άλλὰ κατὰ τὸ μέτρον 16 τοῦ κανόνος το οῦ ἐμέρισεν ι ήμῖν ὁ θεός, μέτρου, ι ο ἐφικέσθαι¹⁹ ἄχρι καὶ ὑμῶν. Οὐ γὰρ ὡς μὴ 14έφικνούμενοι ^{19} εἰς ὑμᾶς ὑπερεκτείνομεν ^{20} ἑαυτούς: ἄχρι²¹ γὰρ καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν²² ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ χριστοῦ: οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα¹⁴ καυγώμ<u>ενοι, ¹⁵ ἐν</u> 15 άλλοτρίοις ^{23} κόποις, ^{24} έλπίδα δὲ ἔχοντες, αὐξανομένης

¹ ἀσθενής, weak, infirm. ² ἐξουθενέω, despise, ignore. ³ λογίζομαι, calculate, consider. ⁴ οἴος, such as, of what kind. ⁵ ἐπιστολή, ῆς, ἡ, letter, dispatch. ⁶ ἄπειμι, go away, depart. ⊓ πάρειμι, be present, have arrived. ℰ τολμάω, dare, endure. ⁰ ἐγκρίνω, class, classify. ¹¹0 συγκρίνω, combine, compare. ¹¹¹ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ¹² μετρέω, measure, estimate. ¹³ συνίημι, understand, consider. ¹⁴ ἄμετρος, immeasurable, not measurable. ¹⁵ καυχάομαι, boast, glory. ¹⁶ μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ¹⁻ κανών, όνος, ὁ, rule, standard. ¹৪ μερίζω, divide, part. ¹⁰ ἐφικνέομαι, reach, come to. ²⁰ ὑπερεκτείνω, stretch out beyond, overextent. ²¹ ἄχρι, as far as, up to (gen). ²² φθάνω, come before another, anticipate. ²³ ἀλλότριος, strange, foreign. ²⁴ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ²⁵ αὐξάνω, cause to grow, increase.

τῆς πίστεως ὑμῶν, ἐν ὑμῖν μεγαλυνθῆναι¹ κατὰ τὸν κανόνα² ἡμῶν εἰς περισσείαν,³ εἰς τὰ ὑπερέκεινα⁴ 16 ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι, οὐκ ἐν ἀλλοτρίῳ⁵ κανόνι² εἰς τὰ ἔτοιμα⁶ καυχήσασθαι.⁻ Ὁ δὲ καυχώμενος,⁻ ἐν 17 κυρίῳ καυχάσθω.⁻ Οὐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν συνιστῶν,⁶ 18 ἐκεῖνός ἐστιν δόκιμος,² ἀλλ' ὃν ὁ κύριος συνίστησιν.ὅ

*Όφελον¹0 ἀνείχεσθέ¹¹ μου μικρὸν¹² τῆ ἀφροσύνῃ:¹³ ἀλλὰ 11 καὶ ἀνέχεσθέ¹¹ μου. Ζηλῶ¹⁴ γὰρ ὑμᾶς θεοῦ ζήλῳ:¹⁵ 2 ἡρμοσάμην¹⁶ γὰρ ὑμᾶς ένὶ ἀνδρὶ παρθένον¹⁻ ἀγνὴν¹⁶ παραστῆσαι¹³ τῷ χριστῷ. Φοβοῦμαι δὲ μήπως²⁰ ὡς ὁ 3 ὄφις²¹ Εὔαν²² ἐξηπάτησεν²³ ἐν τῆ πανουργίᾳ²⁴ αὐτοῦ, οὕτως φθαρῆ²⁵ τὰ νοήματα²⁶ ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἁπλότητος τῆς εἰς τὸν χριστόν. Εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον 4 Ἰησοῦν κηρύσσει ὃν οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα

¹ μεγαλύνω, make or declare great, enlarge. ² κανών, όνος, ό, rule, standard. ³ περισσεία, ας, ή, superfluity, surplus. ⁴ ὑπερέκεινα, beyond. ⁵ ἀλλότριος, strange, foreign. ⁶ ἔτοιμος, ready, prepared. ⁷ καυχάομαι, boast, glory. ⁸ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ⁹ δόκιμος, tested, approved. ¹⁰ ὄφελον,

would that (used to express a fruitless wish) ¹¹ ἀνέχομαι, endure, bear with. ¹² μικρός, small, little. ¹³ ἀφροσύνη, ης, ή, foolishness, want of sense. ¹⁴ ζηλόω, be zealous, am jealous. ¹⁵ ζῆλος, ου, ό, zeal, jealousy. ¹⁶ ἀρμόζω, fit, join. ¹⁷ παρθένος, ου, ή, virgin. ¹⁸ ἀγνός, pure, holy. ¹⁹ παρίστημι, be present, stand by. ²⁰ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ²¹ ὄφις, εως, ό, snake, serpent. ²² Εὔα, ας, ή, Eve. ²³ ἐξαπατάω, seduce wholly, deceive. ²⁴ πανουργία, ας, ή, cleverness, craftiness. Trickery. ²⁵ φθείρω, destroy, corrupt. ²⁶ νόημα, τος, τό, thought, mind. ²⁷ ἀπλότης, ητος, ή, singleness, hence simplicity.

ἔτερον λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλάβετε, ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον δ οὐκ ἐδέξασθε, καλῶς¹ ἠνείχεσθε.² Λογίζομαι³ γὰρ 5 μηδὲν ὑστερηκέναι⁴ τῶν ὑπὲρ λίαν⁵ ἀποστόλων. Εἰ δὲ 6 καὶ ἰδιώτης τῷ λόγω, ἀλλ' οὐ τῆ γνώσει: ἀλλ' ἐν παντὶ Φανερωθέντες⁸ ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς. "Η ἁμαρτίαν 7 ἐποίησα ἐμαυτὸν ^{9} ταπεινῶν ^{10} ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε, ^{11} ὅτι δωρεὰν 2 τὸ τοῦ θεοῦ εὐαγγέλιον εὐηγγελισάμην ὑμῖν; Άλλας ἐκκλησίας ἐσύλησα, ¹³ λαβὼν ὀψώνιον ¹⁴ πρὸς 8 τὴν ὑμῶν διακονίαν: 15 καὶ παρὼν 16 πρὸς ὑμᾶς καὶ 9 ύστερηθείς, οὐ κατενάρκησα¹⁷ οὐδενός: τὸ γὰρ ύστέρημά¹⁸ μου προσανεπλήρωσαν 19 οἱ ἀδελφοί, έλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας:20 καὶ ἐν παντὶ ἀβαρῆ21 ύμῖν ἐμαυτὸν᾽ ἐτήρησα καὶ τηρήσω. Ἔστιν ἀλήθεια 10 χριστοῦ ἐν ἐμοί, ὅτι ἡ καύχησις²² αὕτη οὐ φραγήσ<u>ε</u>ται εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλίμασιν ^{24} τῆς Ἀχαΐας. ^{25} Διὰ τί; Ὅτι 11

¹ καλώς, rightly, well. ² ἀνέχομαι, endure, bear with. ³ λογίζομαι, calculate, consider. ⁴ ὑστερέω, lack, need. ⁵ λίαν, greatly, very. ⁶ ἰδιώτης, ου, ό, unskilled or ungifted person, amateur. ⁷ γνώσις, εως, ή, wisdom, knowledge. ⁸ φανερόω, reveal, manifest. ⁹ ἐμαυτοῦ, of myself. ¹⁰ ταπεινόω, humble, humiliate. ¹¹ ὑψόω, lift up, exalt. ¹² δωρεάν, without cost, without cause. ¹³ συλάω, rob, plunder. ¹⁴ ὀψώνιον, ου, τό, compensation, wages. ¹⁵ διακονία, ας, ή, waiting at table, service. ¹⁶ πάρειμι, be present, have arrived. ¹⁷ καταναρκάω, burden, encumber. ¹⁸ ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ¹⁹ προσαναπληρόω, supply. ²⁰ Μακεδονία, ας, ή, Macedonia. ²¹ ἀβαρής, not burdensome. ²² καύχησις, εως, ή, boasting, act of boasting. ²³ φράσσω, stop, shut. ²⁴ κλίμα, τος, τό, region, territory. ²⁵ Άχαΐα, ας, ή, Achaia.

οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς; Ὁ θεὸς οἶδεν. "Ο δὲ ποιῶ, καὶ 12 ποιήσω, ἵνα ἐκκόψω¹ τὴν ἀφορμὴν² τῶν θελόντων ἀφορμήν,² ἵνα ἐν ῷ καυχῶνται,³ εὑρεθῶσιν καθὼς καὶ ἡμεῖς. Οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι,⁴ ἐργάται⁵ 13 δόλιοι, μετασχηματιζόμενοι εἰς ἀποστόλους χριστοῦ. Καὶ οὐ θαυμαστόν: αὐτὸς γὰρ ὁ Σατανᾶς 14 μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός. Οὐ μέγα οὖν εἰ 15 καὶ οἱ διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται ὡς διάκονοι δικαιοσύνης, ὧν τὸ τέλος¹¹ ἔσται κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

Πάλιν λέγω, μή τίς με δόξη ἄφρονα¹² εἶναι: εἰ δὲ μήγε,¹³ 16
κἄν¹⁴ ὡς ἄφρονα¹² δέξασθέ με, ἵνα κἀγὼ μικρόν¹⁵ τι
καυχήσωμαι.³ Ὁ λαλῶ, οὐ λαλῶ κατὰ κύριον, ἀλλ' 17
ὡς ἐν ἀφροσύνη,¹⁶ ἐν ταύτη τῆ ὑποστάσει¹⁷ τῆς
καυχήσεως.¹⁸ Ἐπεὶ¹⁹ πολλοὶ καυχῶνται³ κατὰ τὴν 18

¹ ἐκκόπτω, cut out, cut off. ² ἀφορμή, ῆς, ἡ, occasion, opportunity. ³ καυχάομαι, boast, glory. ⁴ ψευδαπόστολος, ου, ὁ, false apostle. ⁵ ἐργάτης, ου, ὁ, workman, laborer. ⁶ δόλιος, deceitful, treacherous. ⁻ μετασχηματίζω, transform, disguise. ⁵ θαυμαστός, wonderful, marvelous. ⁵ Σατανᾶς, ᾶ, ὁ, Satan, adversary. ¹¹ διάκονος, ου, ὁ, minister, deacon. ¹¹ τέλος, ους, τό, end, purpose. ¹² ἄφρων, foolish, senseless. ¹³ μήγε, otherwise (used in the phrase εἰ δὲ μήγε). ¹⁴ κἄν, and if, even if. ¹⁵ μικρός, small, little. ¹⁶ ἀφροσύνη, ης, ἡ, foolishness, want of sense. ¹⁻ ὑπόστασις, εως, ἡ, substance, confidence. ¹⁵ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ¹⁵ ἐπεί, when, since.

σάρκα, κάγὼ καυγήσομαι. Ήδεως γὰρ ἀνέχεσθε 19 τῶν ἀφρόνων, φρόνιμοι ὄντες. Ἀνέχεσθε γάρ, εἴ τις 20 ύμᾶς καταδουλοῖ, εἴ τις κατεσθίει, εἴ τις λαμβάνει, εἴ τις ἐπαίρεται, εἴ τις ὑμᾶς εἰς πρόσωπον δέρει. Κατὰ 21 ἀτιμίαν ^{10} λέγω, ώς ὅτι ἡμεῖς ἠσθενήσαμεν: ^{11} ἐν ῷ δ' ἄν τις τολμ $\tilde{a}^{12}$ – ἐν ἀφροσύνη ^{13} λέγω – τολμ $\tilde{\omega}^{12}$ κάγω. 22 Ἑβραῖοι¹⁴ εἰσιν; Κἀγώ. Ἰσραηλῖται¹⁵ εἰσιν; Κἀγώ. Σπέρμα 6 Άβραάμ εἰσιν; Κἀγώ. Διάκονοι 7 χριστοῦ 23 εἰσιν; – παραφρονῶν 18 λαλῶ – Ὑπὲρ ἐγώ. Ἐν κόποις 19 περισσοτέρως, ^{20} έν πληγαῖς ^{21} ύπερβαλλόντως, ^{22} έν Φυλακαῖς ^{23} περισσοτέρως, ^{20} έν θανάτοις πολλάκις, ^{24} 24 ύπὸ Ἰουδαίων πεντάκις²⁵ τεσσαράκοντα²⁶ παρὰ μίαν ἔλαβον. Τρὶς ^{27} ἐραβδίσθην, ^{28} ἄπαξ ^{29} ἐλιθάσθην, ^{30} τρὶς 25 ἐναυάγησα, ^{31} νυχθήμερον ^{32} ἐν τῶ βυθω ^{33} πεποίηκα: 26

¹ καυχάομαι, boast, glory. ² ἡδέως, sweetly, gladly. ³ ἀνέχομαι, endure, bear with. ⁴ ἄφρων, foolish, senseless. ⁵ φρόνιμος, prudent, wise. ⁶ καταδουλόω, enslave. ⁷ κατεσθίω, eat up, devour. ⁸ ἐπαίρω, lift up, raise. ⁹ δέρω, beat, flay. ¹⁰ ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. ¹¹ ἀσθενέω, be weak, sick. ¹² τολμάω, dare, endure. ¹³ ἀφροσύνη, ης, ἡ, foolishness, want of sense. ¹⁴ Ἑβραῖος, ου, ὁ, Hebrew. ¹⁵ Τσραηλίτης, ου, ὁ, Israelite. ¹⁶ σπέρμα, τος, τό, seed, offspring. ¹⁷ διάκονος, ου, ὁ, minister, deacon. ¹⁸ παραφρονέω, be beside oneself, be insane. ¹⁹ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ²⁰ περισσώς, abundantly, exceedingly. ²¹ πληγή, ῆς, ἡ, blow, wound. ²² ὑπερβαλλόντως, above measure, much more. ²³ φυλακή, ῆς, ἡ, guard, prison. ²⁴ πολλάκις, often, many times. ²⁵ πεντάκις, five times. ²⁶ τεσσαράκοντα, forty, 40. ²⁷ τρίς, thrice, three times. ²⁸ ῥαβδίζω, beat with a rod, beat with rods. ²⁹ ἄπαξ, once, once for all. ³⁰ λιθάζω, throw stones, stone. ³¹ ναυαγέω, suffer shipwreck, am shipwrecked. ³² νυχθήμερον, ου, τό, day and a night, twenty-four hours. ³³ βυθός, οῦ, ὁ, sea, deep water.

 $πολλάκις.^2$ κινδύνοις³ όδοιπορίαις¹ ποταμών, κινδύνοις ληστών, κινδύνοις έκ γένους, κινδύνοις έξ έθνων, κινδύνοις έν πόλει, κινδύνοις έν έρημία, κινδύνοις³ ἐν θαλάσσῃ, κινδύνοις³ ἐν ψευδαδέλφοις:⁸ 27 ἐν κόπω καὶ μόχθω, ^{10} ἐν ἀγρυπνίαις ^{11} πολλάκις, ^{2} ἐν λ ιμ $\tilde{\omega}^{12}$ καὶ δίψει, $\tilde{\omega}^{13}$ ἐν νηστείαις $\tilde{\omega}^{14}$ πολλάκις, $\tilde{\omega}^{2}$ ἐν ψύχει $\tilde{\omega}^{15}$ καὶ γυμνότητι. ^{16} $Xωρὶς ^{17}$ τῶν παρεκτός, ^{18} ἡ 28 ἐπισύστασίς 19 μου ή καθ' ήμέραν, ή μέριμνα 20 πασῶν των ἐκκλησιων. Τίς ἀσθενεῖ, 21 καὶ οὐκ ἀσθενως 21 Τίς 29 σκανδαλίζεται, 22 καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι; 23 καυχᾶσθαι ^{24} δεῖ, τὰ τῆς ἀσθενείας ^{25} μου καυχήσομαι. ^{24} Ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ οἶδεν, ὁ 31 ών εὐλογητὸς ^{26} εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι. ^{27} Έν 32 Δ αμασκ $\tilde{\omega}^{28}$ δ έθνάργης $\tilde{\omega}^{29}$ Άρέτα τοῦ βασιλέως

¹ όδοιπορία, ας, ή, walking, journey. ² πολλάκις, often, many times. ³ κίνδυνος, ου, δ, danger, peril. ⁴ ποταμός, οῦ, δ, river, stream. ⁵ ληστής, οῦ, δ, robber, brigand. ⁶ γένος, ους, τό, race, kind. ⁷ ἐρημία, ας, ή, wilderness, desert. ⁸ ψευδάδελφος, ου, δ, false brother. ⁹ κόπος, ου, δ, labor, trouble. ¹⁰ μόχθος, ου, δ, toil, hardship. ¹¹ ἀγρυπνία, ας, ή, sleeplessness, watching. ¹² λιμός, οῦ, δ, hunger, famine. ¹³ δίψος, ους, τό, thirst. ¹⁴ νηστεία, ας, ή, fasting, fast. ¹⁵ ψῦχος, ους, τό, cold. ¹⁶ γυμνότης, ητος, ή, nakedness, exposure. ¹⁷ χωρίς, separate, apart from (gen). ¹⁸ παρεκτός, except for, apart from. ¹⁹ ἐπισύστασις, εως, ή, gathering, concourse. ²⁰ μέριμνα, ης, ή, care, anxiety. ²¹ ἀσθενέω, be weak, sick. ²² σκανδαλίζω, cause to stumble. ²³ πυρόω, burn, am purified by fire. ²⁴ καυχάομαι, boast, glory. ²⁵ ἀσθένεια, ας, ή, weakness, sickness. ²⁶ εὐλογητός, well spoken of, blessed. ²⁷ ψεύδομαι, lie. ²⁸ Δαμασκός, οῦ, ή, Damascus. ²⁹ ἐθνάρχης, ου, δ, ethnarch (provincial governor). ³⁰ Άρέτας, α, δ, Aretas.

ἐφρούρει τὴν Δ αμασκηνῶν πόλιν, πιάσαι με θέλων: καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνη ἐχαλάσθην διὰ τοῦ 33 τείχους καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

Καυχᾶσθαι δὴ 10 οὐ συμφέρει 11 μοι: ἐλεύσομαι γὰρ εἰς 12 ὀπτασίας 12 καὶ ἀποκαλύψεις 13 κυρίου. Οἱδα ἄνθρωπον 2 ἐν χριστῷ πρὸ 14 ἐτῶν 15 δεκατεσσάρων 16 — εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἱδα: εἴτε ἐκτὸς 17 τοῦ σώματος οὐκ οἱδα: ὁ θεὸς οἱδεν — ἀρπαγέντα 18 τὸν τοιοῦτον ἔως τρίτου οὐρανοῦ. Καὶ οἱδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον — εἴτε ἐν 3 σώματι, εἴτε ἐκτὸς 17 τοῦ σώματος, οὐκ οἱδα: ὁ θεὸς οἱδεν — ὅτι ἡρπάγη 18 εἰς τὸν παράδεισον, 19 καὶ 4 ἤκουσεν ἄρρητα 20 ῥήματα, ἃ οὐκ ἐξὸν 21 ἀνθρώπῳ λαλῆσαι. Ὑπὲρ τοῦ τοιούτου καυχήσομαι: ὑπὲρ δὲ 5 ἐμαυτοῦ 22 οὐ καυχήσομαι, εἰ μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις 23

¹ φρουρέω, guard, protect. ² Δαμασκηνός, from Damascus, inhabitant of Damascus. ³ πιάζω, take, lay hold of. ⁴ θυρίς, ίδος, ή, window, windowsill. ⁵ σαργάνη, ης, ή, basket. ⁶ χαλάω, slacken, let down. ⁷ τεῖχος, ους, τό, wall. ⁸ ἐκφεύγω, flee away, flee out. ⁹ καυχάομαι, boast, glory. ¹⁰ δή, also, indeed. ¹¹ συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹² ἐπτασία, ας, ή, vision, supernatural appearance. ¹³ ἀποκάλυψις, εως, ή, revelation, unveiling. ¹⁴ πρό, before (gen), before. ¹⁵ ἔτος, ους, τό, year. ¹⁶ δεκατέσσαρες, fourteen, 14. ¹⁷ ἐκτός, aside from, besides. ¹⁸ ἀρπάζω, seize, snatch. ¹⁹ παράδεισος, ου, ό, paradise, Paradise. ²⁰ ἄρρητος, inexpressible, unspeakable. ²¹ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ²² ἐμαυτοῦ, of myself. ²³ ἀσθένεια, ας, ή, weakness, sickness.

μου: ἐὰν γὰρ θελήσω καυχήσασθαι, οὐκ ἔσομαι 6 ἄφρων: ἀλήθειαν γὰρ ἐρῶ: φείδομαι δέ, μή τις εἰς ἐμὲ λογίσηται τπερ δ βλέπει με, ἢ ἀκούει τι ἐξ ἐμοῦ. Καὶ 7 ύπερβολῆ⁵ τῶν ἀποκαλύψεων ύπεραίρωμαι, ^{7} έδόθη μοι σκόλο ψ^{8} τῆ σαρκί, ἄγγελος Σατᾶν, ἵνα με κολαφίζη, ⁵ ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι. ⁻ Ὑπὲρ 8 τούτου τρὶς 10 τὸν κύριον παρεκάλεσα ἵνα ἀποστῆ 11 ἀπ' ἐμοῦ. Καὶ εἴρηκέν μοι, Ἀρκεῖ¹² σοι ἡ χάρις μου: ἡ γὰρ 9 δύναμίς μου ἐν ἀσθενεία ^{13} τελειοῦται. ^{14} "Ηδιστα ^{15} οὖν μᾶλλον καυχήσομαι ^{1} ἐν ταῖς ἀσθενείαις ^{13} μου, ἵνα ἐπισκηνώση ^{16} ἐπ' ἐμὲ ἡ δύναμις τοῦ χριστοῦ. Δ ιὸ 10εὐδοκ $\tilde{\omega}^{17}$ ἐν ἀσθενείαις, $\tilde{\omega}^{13}$ ἐν ὕβρεσιν, $\tilde{\omega}^{18}$ ἐν ἀνάγκαις, $\tilde{\omega}^{19}$ ἐν διωγμοῖς, ^{20} ἐν στενοχωρίαις, ^{21} ὑπὲρ χριστοῦ: ὅταν νὰρ ἀσθενῶ. ^{22} τότε δυνατός ^{23} εἰμι.

¹ καυχάομαι, boast, glory. ² ἄφρων, foolish, senseless. ³ φείδομαι, spare, abstain. ⁴ λογίζομαι, calculate, consider. ⁵ ὑπερβολή, ῆς, ἡ, excess, superiority. ⁶ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ⁷ ὑπεραίρω, raise beyond, uplift. ⁸ σκόλοψ, οπος, ὁ, thorn, splinter. ⁹ κολαφίζω, strike with the fist, treat roughly. ¹⁰ τρίς, thrice, three times. ¹¹ ἀφίστημι, withdraw, depart. ¹² ἀρκέω, assist, suffice. ¹³ ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ¹⁴ τελειόω, fill, fulfill. ¹⁵ ἥδιστα, most gladly, pleasantly. ¹⁶ ἐπισκηνόω, dwell, set up a tent upon. ¹⁷ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ¹⁸ ὕβρις, εως, ἡ, damage, insult. ¹⁹ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ²⁰ διωγμός, οῦ, ὁ, persecution. ²¹ στενοχωρία, ας, ἡ, difficulty, distress. ²² ἀσθενέω, be weak, sick. ²³ δυνατός, powerful, possible.

Γέγονα ἄφρων¹ καυχώμενος:² ὑμεῖς με ἡναγκάσατε:³ 11 ἐγὼ γὰρ ὤφειλον⁴ ὑφ' ὑμῶν συνίστασθαι:⁵ οὐδὲν γὰρ ὑστέρησα⁶ τῶν ὑπὲρ λίαν⁻ ἀποστόλων, εἰ καὶ οὐδέν εἰμι. Τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατειργάσθη⁵ ἐν 12 ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῆ,² ἐν σημείοις καὶ τέρασιν¹⁰ καὶ δυνάμεσιν. Τί γάρ ἐστιν δ ἡττήθητε¹¹ ὑπὲρ τὰς λοιπὰς 13 ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ κατενάρκησα¹² ὑμῶν; Χαρίσασθέ¹³ μοι τὴν ἀδικίαν¹⁴ ταύτην.

Ίδού, τρίτον έτοίμως ¹⁵ ἔχω έλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ 14 καταναρκήσω ¹² ὑμῶν: οὐ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν, ἀλλὰ ὑμᾶς: οὐ γὰρ ὀφείλει ⁴ τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσιν ¹⁶ θησαυρίζειν, ¹⁷ ἀλλ' οἱ γονεῖς ¹⁶ τοῖς τέκνοις. Ἐγὼ δὲ 15 ἤδιστα ¹⁸ δαπανήσω ¹⁹ καὶ ἐκδαπανηθήσομαι ²⁰ ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, εἰ καὶ περισσοτέρως ²¹ ὑμᾶς ἀγαπῶν, ἤττον ²² ἀγαπῶμαι. Ἔστω δέ, ἐγὼ οὐ κατεβάρησα ²³ 16

¹ ἄφρων, foolish, senseless. ² καυχάομαι, boast, glory. ³ ἀναγκάζω, force, compel. ⁴ ὀφείλω, owe, ought. ⁵ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ⁶ ὑστερέω, lack, need. ⁷ λίαν, greatly, very. ⁸ κατεργάζομαι, work out, produce. ⁹ ὑπομονή, ῆς, ἡ, endurance, perseverance. ¹⁰ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ¹¹ ἡττάομαι, be overcome or defeated, am defeated. ¹² καταναρκάω, burden, encumber. ¹³ χαρίζομαι, give freely, forgive. ¹⁴ ἀδικία, ας, ἡ, unrighteousness. ¹⁵ ἐτοίμως, readily. ¹⁶ γονεύς, έως, ὁ, parent. ¹⁷ θησαυρίζω, lay up, store up. ¹⁸ ἥδιστα, most gladly, pleasantly. ¹⁹ δαπανάω, spend, spend freely. ²⁰ ἐκδαπανάω, spend completely. ²¹ περισσῶς, abundantly, exceedingly. ²² ἤττων, lesser, inferior. ²³ καταβαρέω, burden, weigh down.

ύμᾶς: ἀλλ' ὑπάρχων πανοῦργος, ¹ δόλω² ὑμᾶς ἔλαβον. 17
Μή τινα ὧν ἀπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς, δι' αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα³ ὑμᾶς; Παρεκάλεσα Τίτον, ⁴ καὶ 18
συναπέστειλα⁵ τὸν ἀδελφόν: μήτι ἐπλεονέκτησεν³ ὑμᾶς Τίτος; ⁴ Οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιεπατήσαμεν;

Πάλιν δοκείτε ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα; Κατενώπιον 19
τοῦ θεοῦ ἐν χριστῷ λαλοῦμεν: τὰ δὲ πάντα, ἀγαπητοί,
ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς. Φοβοῦμαι γάρ, μήπως 20
ἐλθὼν οὐχ οἴους θέλω εὕρω ὑμᾶς, κἀγὼ εὑρεθῶ ὑμῖν
οἴον οὐ θέλετε: μήπως ξερεις, ζῆλοι, θυμοί, έριθεῖαι, καταλαλιαί, γίθυρισμοί, φυσιώσεις, άκαταστασίαι: μὴ πάλιν ἐλθόντα με ταπεινώσει 21
θεός μου πρὸς ὑμᾶς, καὶ πενθήσω πολλοὺς τῶν

¹ πανούργος, clever, crafty. ² δόλος, ου, ό, guile, deceit. ³ πλεονεκτέω, take advantage, take advantage of. ⁴ Τίτος, ου, ό, Titus. ⁵ συναποστέλλω, send with, send together with. ⁶ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ⁷ Τίγος, ους, τό, track, footprint. ⁸ ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. ⁹ κατενώπιον, before, in the presence of (gen). ¹⁰ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ¹¹ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ¹² οἷος, such as, of what kind. ¹³ ἔρις, ιδος, ἡ, strife, contention. ¹⁴ ζήλος, ου, ό, zeal, jealousy. ¹⁵ θυμός, ου, ό, wrath, outburst of passion. ¹⁶ ἐριθεία, ας, ἡ, rivalry, ambition. ¹⁷ καταλαλιά, ας, ἡ, evil speech, slander. ¹⁸ ψιθυρισμός, ου, ό, gossiping, secret slandering. ¹⁹ φυσίωσις, εως, ἡ, puffing up, arrogance. ²⁰ ἀκαταστασία, ας, ἡ, distrurbance, disorder. ²¹ ταπεινόω, humble, humiliate. ²² πενθέω, mourn, lament.

προημαρτηκότων, καὶ μὴ μετανοησάντων ἐπὶ τῆ ἀκαθαρσία καὶ πορνεία καὶ ἀσελγεία ἡ ἔπραξαν.

Τρίτον τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. Ἐπὶ στόματος δύο 13 καὶ τριῶν σταθήσεται πᾶν ῥῆμα. 2 Προείρηκα καὶ προλέγω, ώς παρών τὸ δεύτερον, καὶ ἀπὼν 11 νῦν γράφω τοῖς προημαρτηκόσιν καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι ἐὰν ἔλθω εἰς τὸ πάλιν, οὐ φείσομαι: δοκιμὴ v^{14} ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος 3χριστοῦ, ὃς εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ, 15 ἀλλὰ δυνατεῖ 16 ἐν ύμιν: καὶ γὰρ εἰ ἐσταυρώθη¹⁷ ἐξ ἀσθενείας, 18 ἀλλὰ ζῆ 4 έκ δυνάμεως θεοῦ. Καὶ γὰρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν15 ἐν αὐτῶ, ἀλλὰ ζησόμεθα σὺν αὐτῶ ἐκ δυνάμεως θεοῦ εἰς ύμας. Έαυτοὺς πειράζετε¹⁹ εἰ ἐστὲ ἐν τῆ πίστει, 5 έαυτοὺς δοκιμάζετε.²⁰ "Η οὐκ ἐπιγινώσκετε²¹ ἑαυτούς,

¹ προαμαρτάνω, sin beforehand, sin previously. ² μετανοέω, repent, change my mind. ³ ἀκαθαρσία, ας, ή, uncleanness, impurity. ⁴ πορνεία, ας, ή, fornication, idolatry. ⁵ ἀσέλγεια, ας, ή, licentiousness, debauchery. ⁶ πράσσω, do, perform. ⁷ μάρτυς, υρος, ό, witness. ⁸ προλέγω, say beforehand, forewarn. ⁹ πάρειμι, be present, have arrived. ¹⁰ δεύτερος, second. ¹¹ ἄπειμι, go away, depart. ¹² φείδομαι, spare, abstain. ¹³ ἐπεί, when, since. ¹⁴ δοκιμή, ής, ή, proof, approval. ¹⁵ ἀσθενέω, be weak, sick. ¹⁶ δυνατέω, be able, be powerful. ¹⁷ σταυρόω, crucify. ¹⁸ ἀσθένεια, ας, ή, weakness, sickness. ¹⁹ πειράζω, test, tempt. ²⁰ δοκιμάζω, prove, approve. ²¹ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know.

ότι Ἰησοῦς χριστὸς ἐν ὑμῖν ἐστίν; Εἰ μήτι¹ ἀδόκιμοί² έστε. Ἐλπίζω³ δὲ ὅτι γνώσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν 6 άδόκιμοι.² Εὔχομαι⁴ δὲ πρὸς τὸν θεόν, μὴ ποιῆσαι 7 ύμᾶς κακὸν μηδέν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι⁵ φανῶμεν, 6 άλλ' ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε, ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι² ώμεν. Οὐ γὰρ δυνάμεθά τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλ' 8 ύπερ της άληθείας. Χαίρομεν γάρ όταν ήμεῖς 9 άσθενώμεν, ^{7} ύμεῖς δὲ δυνατοί ^{8} ἦτε: τοῦτο δὲ καὶ εὐχόμε θ α, την ύμῶν κατάρτισιν. Διὰ τοῦτο ταῦτα 10 $\frac{\partial^{10}}{\partial x^{0}}$ γράφω, ΐνα παρών μη ἀποτόμως 2 χρήσωμαι, κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ἔδωκέν μοι ὁ κύριος εἰς οἰκοδομήν, 14 καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν. 15

Λοιπόν, ἀδελφοί, χαίρετε: καταρτίζεσθε, 16 11 παρακαλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, 17 εἰρηνεύετε: 18 καὶ ὁ θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. 12

¹ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ² αδόκιμος, not passing the test, rejected. ³ ἐλπίζω, hope, hope for. ⁴ εὄχομαι, pray, wish. ⁵ δόκιμος, tested, approved. ⁶ φαίνω, shine, appear. ⁷ ἀσθενέω, be weak, sick. ⁸ δυνατός, powerful, possible. ⁹ κατάρτισις, εως, ή, being made complete, perfecting. ¹⁰ ἄπειμι, go away, depart. ¹¹ πάρειμι, be present, have arrived. ¹² ἀποτόμως, severely, rigorously. ¹³ χράομαι, use, make use of. ¹⁴ οἰκοδομή, ῆς, ή, building, edification. ¹⁵ καθαίρεσις, εως, ή, tearing down, destruction. ¹⁶ καταρτίζω, mend, fit. ¹⁷ φρονέω, think, judge. ¹⁸ εἰρηνεύω, bring to peace, be at peace.

Άσπάσασθε ἀλλήλους ἐν ἁγίω φιλήματι.1

Άσπάζονται ύμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες.

13

Ή χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ 14 θεοῦ, καὶ ἡ κοινωνία² τοῦ ἁγίου πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

 $^{^1}$ φίλημα, τος, τό, kiss. ^{2} κοινωνία, ας, ή, fellowship, contribution.